

DUNÁNTÜLI KATOLIKUS KERÜLET.
PÉCSI EGYHÁZMEGYE.
INTERNÁTUS.

A DOMBÓVÁRI SZ. ORSOLYA-RENDI
TANÍTÓNŐKÉPZŐ-INTÉZET
ÉS LEÁNYLÍCEUM

ÉVKÖNYVE

AZ 1941—42.

ISKOLAI ÉVRŐL.
FENNÁLLÁSÁNAK
15. ÉVÉBEN.

SZERKESZTETTE:

M. RÉPÁSSY ERNESTIN
IGAZGATÓ.

DUNÁNTÜLI KATOLIKUS KERÜLET.

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

INTERNÁTUS.

A DOMBÓVÁRI SZ. ORSOLYA-RENDI
TANÍTÓNŐKÉPZŐ-INTÉZET
≡≡≡ ÉS LEÁNYLÍCEUM ≡≡≡

É V K Ö N Y V E

AZ 1941—42. ISKOLAI ÉVRŐL.
FENNÁLLÁSÁNAK 15. ÉVE.

SZERKESZTETTE:
M. RÉPÁSSY ERNESZTIN
IGAZGATÓ.

XII. Pius pápa Őszentsége jubileumára.

Ez évben május 13-án a földkerekség sok százmillió katolikusának beláthatatlan serege az örök Róma, »a Róma aeterna« felé fordult, ahol Sz. Péter utóda, Krisztus földi helytartója, minden keresztény hívő pásztera és atyja negyedszázados püspöki jubileumát üli.

A határtalan lelkesedés, mélységes hódolat, gyermeki szeretet és ragaszkodás ezernyi jelével, természetfeletti adományok özönével, millió hódoló aláírással, lelki csokorral halmozza el a katolikus hívők serege dicsőségesen uralkodó Szentatyánkat ez alkalomból.

A katolikus nevelőintézetek ifjúsága izzó hitével, lángoló hevével, a változatlan és örök igazságot szomjazó, minden jóra fogékony lelkével különösképpen is részt kért az ünneplésből. A mindenkor pápa személyében látja ugyanis az emberi lelkek Krisztustól rendelt legfőbb és tévedhetetlen tanítóját. Az isteni Üdvözítő végső szavai: »Elmenvén tanítsatok minden népet«, melyekkel örökre megalapította az Egyház tanítóhivatalát, elsősorban Neki szólnak.

Mennyire szívén viseli jelenlegi Szentatyánk is legfőbb tanítóhivatalát, mily nagy fontosságot és rendkívüli jelentőséget tulajdonít a gondtal és lelkiismeretességgel végzett hitoktatásnak, mi sem igazolja jobban, mint tulajdon szavai: »Az ifjaknak és leányoknak kiművelt serege — még azeken a vidékeken is, ahol a Jézus Krisztusban való hit szenvedést és üldöztetést jelent — szilárdan áll az Üdvözítő trónja körül, azzal a biztos és nyugodt elhatározással, amely az Egyház harcainak legdicsőbb napjaira, a vértanuk ragyogó példaira emlékeztet.« (XII. Pius: Summi Pontificatus.)

A magyar ifjúság a jubileum alkalmából különös melegséggel gondol XII. Pius pápára, a magyarok igazi barátjára és szerető jóakarójára. Megismerte és megszerette Őt, amikor az Eucharisztikus Kongresszus és Szent István jubilaris 1938-as évében, mint az akkori XI. Pius pápa legátusa egy hétfő időzött Magyarországon. Édes magyar nyelvünkön szólott hozzánk, és Budavárában lakott, a Szent Korona előtt térdre borult, a Szent Jobbot kísérte és Annak áldását kívánta a különösen szeretett magyar nemzetre. Azóta sem felejtett el minket, a pápai trónra, a legfőbb méltóságra emelkedve számtalanszor emlegetett bennünket, hogy mennyire értékeli Magyarországot, a magyar nemzetet, mint a nyugati kereszténység védőbástyáját, a magyarság mélységes hitét. Kifünető szívéllyességgel fogadja mindenkor a Vatikánban a magyarok küldöttségeit és magyar nyelven köszönti őket.

Mi sem természetesebb, hogy felbecsülhetetlen jóindulatát és szeretetét elsősorban a magyar katolikus ifjúság értékeli és késztetve érzi magát annak minél fokozottabb mértékben való meghálálására. Eppen ezért legszebb céljainak mielőbbi megvalósulásáért mélységes hittel és bizalommal imádkozunk s egy szívvel főr fel az imádság száz és százszor magyar katolikus ifjú ajkáról: Deus omnium fidelium pastor et rector — Isten, minden hívek pásztera és kormányzója, akinek tetszett híveid élére állítani szolgádat, Pius, add meg kérünk neki, hogy szóval és példával javára legyen azoknak, akiknek élén áll, hogy a rábizott nyájjal együtt eljusson az örök életre.

FÜRÉSZ JÓZSEF.

Felelős kiadó: M. RÉPÁSSY ERNESZTIN, igazgató.

Boldog Margit a magyar katolikus leány eszményképe.

jubileumi ünnepélyünkön elmondta Fűrész József hittanár.

Mélyentisztelt Ünneplő Közönség! Kedves Növendékek!

Mi gyarló, a test súlya alatt görnyedő emberek, eszményképekre, példaképekre szorulunk, hogy ezekből lelkesedést, bátorságot és tetterőt merítsünk. A hétköznap a maga szürkeségével, egyhangúságával a földhöz láncol bennünket. Az élet terhei és gondjai, bajai és nehézségei gátolják a lélek szabad szárnyalását a szellemi természetét egyedül kielégítő örök javak felé. A bennünk állandóan jelentkező alsóbb indulatok és vágyak uralmat akarnak gyakorolni az egész ember felett, a test akar uralkodni a szellem felett. Ezért van feltétlenül szükségünk nagy emberekre, akik a magasfokú és szent dolgokkal szemben felgyűjtják bennünk a lelkesedés lobogó lángját és akik megmutatják nekünk az igazi boldogság felé vezető utat. Olyan embereket kell ismételtelen lelkünk elé állítanunk, akik itt a földön jártak, hozzánk hasonlóan viselték az élet bajait és terheit, e mellett azonban nem feledkeztek meg a legfontosabbról, az egy szükségről, a legfőbb dolgokról való gondoskodásról.

Boldog az a nemzet, amely saját véréből állíthat oda ilyen példaképet, eszményképet fia elé, és ilyen boldog és ritka nemzet a magyar nemzet. A magyar nép első dinasztiája, első uralkodó családja: az Árpád-ház ugyanis háromszázéves uralkodása alatt nemcsak rendkívüli szervező erővel megáldott államférfiakat, nemcsak bölcs törvényhozókat és diadalmas hadvezéreket adott a magyarságnak, hanem meglepően nagy számban nevelt számára szenteket. Túlzás nélkül nevezhetjük a szentek dinasztiájának. Háromszáz év alatt tizenkét szentet adott az Egyháznak és a Hazának. A világtörténelem uralkodó családjai között e tekintetben nincs hozzá hasonló másik, amely annyi szentet adott volna nemzetének és általa az Egyháznak, mint Árpád nemzetsége.

E szentek között ott tündököl Boldog Margit, mint a magyar katolikus leányifjúság eszményképe. Az ő áldott emlékének hódol a mi intézetünk leányifjúsága jelen ünnepély keretében, az ő emlékezetét idézni van hivatva rövid ünnepi beszédem.

1242-től írtak, tehát 700 éve annak, hogy megszületett a már Istennek felajánlott Margit, IV. Béla király leánya. Egy évvel előtte, 1241-ben tört reánk a XIII. század istenostora, az ázsiai rém: a tatár. A verekei szorosnál megtörte seregeink ellenállását, majd április 11-én a Mohi-pusztán harcossaink javát felkoncolták és végül a mongol áradat rátört az ország védtelen lakosságára. Tűz, romlás, pusztulás, halál jelezte útját mindenfelé. Magának, IV. Béla királynak is menekülnie kellett családjával együtt. Ekkor történt, hogy IV. Béla és királyi felesége születendő gyermeküket az ország megmentéséért áldozati bárányként ajánlották fel Istennek. Isten elfogadta az áldozatot, a tatárok kánja meghalt, és halálának hírére a

tatárok kivonultak az országból. A királyi szülők mintegy az isteni harag engesztelésül leánykájukat már 4 éves korában beadták a veszprémi domonkosrendi apácák kolostorába. Hat esztendő telt Margit a veszprémi Sz. Katalin kolostorban. Felölti magára a domonkos-apácák hófehér gyapjú ruháját, majd szülei kívánságára a mai Margit-szigeten épült Boldogasszony-kolostorba kerül. Ebben a gyönyörű gótikus, remek lekvésű, a Dunától körülölelt kolostorban élt Margit 10 éves korától egészen haláláig, 18 esztendőn át. Margit öntudatosította magában szülei felajánlását, önként vállalta az áldozatot, nagyon szeretett hazájáért élő és égo áldozat akart lenni. Elhatározása mellett akkor is kitart, amikor királyi vőlegények jelentkeznek, amikor Ottokár cseh király feleségül akarja venni, amikor szülei rá akarják venni e házasságra, amikor előljárói hajlandók öt fölmenteni fogadalmá alól.

Ez Boldog Margit 29 éves földi életének rövid története. Kérdés most már, milyen tanulságot rejt magában ez a rövid földi élet a mai katolikus ember, elsősorban a mai magyar katolikus leányifjúság számára?

Árpád-házi Boldog Margit mindenek előtt — és ez életének főtanulása — példájával mutatta meg, hogyan lehet valaki a világtól elvonulva a nemzet áldozati bányára. Az ő életén ott borong a tatárjárástól sújtott ország minden szenvedése, ő vezekel az egész ország bűnéért, az ő lelkéből újul meg Magyarország. A modern koreszméktől megfertőzött ember szemében talán érthetetlennek látszik a királyleány élethivatása. Miért elvonulni a világtól, miért elhagyni a címet, rangot, dicsőséget, vagyon, amikor a világban is lehet nagyszerű, Istennek tetsző élet élni? Így gondolkoznak katolikus testvéreink közül bizonyára sokan, akik a szerzetesi élettől szemben ellenszenvet táplálnak magukban, akiknek a szerzetesi életéről ferde fogalmaik vannak. Úgy gondolják, hogy a szerzetesrendekben, különösen a női rendekben komoly munka nélkül vesztegetik el az időt. Vagy talán nem tartják — legalább is a mai korban — időszűrenek, elavultnak, idejétmúltnak gondolják a női kolostorokat. Boldog Margitól olvasva talán idegenül hat, hogy a kórusimádság, zsolozsma, szentségimádsások voltak legkedvesebbek szívének. A nappalok és az éjszaka sok óráját élte át szemlélődő imádságban, a tabernákulum előtt térdelve. Némelyeknek talán úgy tetszhetik, hogy a mai korban nincs erre szükség. Pusztán szemlélődő életet élő szerzetes a XX. század lézas tevékenységébe nem illenek. Így beszélnek mindazok, akik nem ismernek más feladatot, csak a termelés fokozását, más életcél, mint az élvezetet. És mégis ennek ellenére a katolikus Egyház fellopásával egyezően helyesen valljuk, hogy kolostorokra, zárdákra ma is szükség van. A zárdák ma is arra vannak hivatva, hogy azokban sokat imádkozzanak. Ma is szükséges egy külön intézmény, egy külön állapot, amely imádkozókból áll. Amint a világban oly sok hivatás, életfeladat, életpálya, munkakör van, melynek mindegyike szükséges és mindegyik egy meghatározott feladatot tölt be, úgy szükség van emberekre, akiknek hivatás és állapotbeli kötelességük imádkozni. Az Egyháznak küzdenie kell a gonoszság, az Antikrisztus és számtalan csatlósa ellen. E munkában nélkülözhetetlen a szerzetesek imádsága. Amikor Izrael népe ellenségeivel harcolt, Mózes egy távoli hegyen térdelt és imádkozott. Így kívánja ezt ma is az egyház. Némelyek küzdenek, harcolnak az első vonalban Istenért és az Ő ügyéért, mások kötelessége imádságukkal Isten áldását keresni a Harcosokra. Boldog Margit rendtársával együtt imádságával, önmegtartóztatásával, áldozataival Isten áldását esdi le a tatárulástól porig sújtott nemzetre és országra.

Áldozat volt a kolostori élet vállalása által hazájáért. Időszerű és szükséges ma is a szerzetesi élet, ugyanis pusztán szemlélődéssel foglalkozó szerzet az Egyházban alig van, a szerzetes rendek az imádságon kívül még más fontos feladatokat is töltenek be. A gyermekek, az ifjúság vezetésével foglalkoznak és közreműködnek abban, hogy népünk keresztényi és katolikus maradjon. Mások viszont betegek ápolásával, az elhagyottak, szegények gondozásával foglalkoznak, megvizszik a hit villágosságát a pogányzás sötétségében sinylődőknek, halhatatlanságra termetelt lelkek gondozása a feladatuk. Időszerű és szükséges a szerzetesi élet, mert a szerzetesek nemcsak vallják, hanem élik a kereszténységet és áldozatos életükkel még a hitetlen és elvetemült emberben is tiszteletet ébresztenek szent vallásunk iránt. Harnack, kiváló protestáns tanár írja: „aki a szerzetesekről féltárolt beszél, nem ismeri őket, mert aki ismeri, annak be kell látnia, mily sokat lehet tőlük tanulni.” Bátran állíthatom, amíg a társadalomban szerep jut a szellemi munkásoknak, addig a szerzetesi élet nemcsak jogos, hanem önmegtartózkodó, áldozatos példájuk miatt egyenesen szükséges.

Nem különös-e, hogy Boldog Margit tisztelete ma, a nemzet sorsának válságosra fordult évtizedeiben, lángolt fel újból! Talán a magyar nép lelki szükséglete hozta ezt magával. Amikor a kelet veszedelme, a XX. század istenostora, az új ázsiai rém: a bolsevizmus kapuinkat döngöti, úgy mint a tatárjárás idején, csak Boldog Margithoz hasonló áldozatos lélekkel vívhatjuk meg győzelmesen a küzdelmet. Ezért fordulunk Boldog Margit, Hazánk gyöngye felé, hogy eltanuljuk tőle az önzetlent, az áldozatos hazaszeretetet, és általa kikérjük Isten segítségét a nemzet nagy küzdelmére. Magyar Testvér, Magyar Ifjúság, Magyar Leányifjúság, Hazánk drága gyöngye! Hív a nemzet munkára, tevékenységre, tanulásra, szociális lelkületre, őszinte, szívbéli felebaráti szeretetre, tiszta életre, hív a nemzet a második évezred építésére! Ne feledd, hogy ezt a munkát csak áldozatos lélekkel végezheted el! Ne feledd, hogy a magyar nemzetnek a jelen küzdelmek középete nemcsak vezérre, katonára, hadseregére, gazdasági fellendülésre, tudományra, művészetre, lelkiismeretes munkára, hanem mindezek előfeltételként áldozatos lelkületre van szüksége! Ne csak ajkaidon éljen a haza szent neve, hanem égjen lelkedben a szent törekvés ideális életteddel szolgálni a Hazát.

Boldog Margit képes volt az áldozatos életre, mert megértette az Ur Jézus és szüzi Anyjának csodás ideáljait és fenntartás nélkül követte azokat, ez a Boldog Margit jubileum második tanúsága.

Archimedes mondotta valamikor: adjatok nekem fix pontot az égen és én kiemelem a világot sarkaiból. Ez a mi esetünkre vonatkoztatva így hangzik: adjatok az ifjúságnak nagy gondolatokat és megmentettétek a világot. Nem elég azonban csak gondolatokat adni, azokat el kell fogadni és még ez sem elég, mert meg kell azokat valósítani. A gondolat, az idealizmus csak úgy ér valamit, ha realizálódik is együttal, vagyis ha az, ami a jelen pillanatban mint szép gondolat foglalkoztatja elmémet és gyönyörködte szívemet, a következő pillanatban már életté és valósággá válik, az életemet is széppé vagy szebbé teszi. Boldog Margit előtt életnek széppé tételében két ideál lebegett, amelyeket ő elfogadott és követni törekedett. Élettörténete igazolja, hogy helyesen járt el. Az ő egyik ideálja a világ megváltásának és a világegyház megalapításának gondolatával foglalkozó názáreti Jézus, a másik az ő szüzi Anyja. Mindkettő történelmi valóság, történelmi személy, telve kegyelemmel és igazsággal.

Soha annyi belső tartalommal, lelki gazdagsággal még nem rendelkezett a földön senki, mint a názáreti Jézus, és soha nem foglalkozott a földön senki oly szép gondolatokkal, mint a Názáreti. Megteremtani a szívek békéjét és megalapítani az üdvösségre és örök boldogságra rendelt lelkek birodalmát, ez az Ő napi gondolata és feladata. Ezek a gondolatok és feladatok olyanok, hogy mellettük szükségképpen eltörpül a szükséges napi kenyérgond, ezek nem engedik, hogy az élet léhasága és felületes, könnyelmű felfogása és szemlélete jusson érvényre. E mélységes és örök gondolatokat teszi magáévá és követi Boldog Margit, amikor, hogy a legenda szavait idézzük: „Meggyullada Krisztus, a mennyei Jegyes szeretetében, kit kíván vala, kit szeret vala, kinek szerelméért atyját, anyját, világi országának birodalmát elhagyta.”

Hasonló hatással van rája Magyarok Nagyasszonya, a szép Szűz Mária. Nagy szeretettel veszi körül a boldogságos Szűzet, akit az Isten szülőjének és az ő boldog reménységének nevezett. Szépséget látott benne, a szüzi szépséget, amely tiszteletet parancsol és a lelket erősíti és teljes uralomra segíti.

Boldog Margit tehát az ifjúság eszménye, olyan értelemben is, hogy az emberiség nagy ideáljait fel tudja fogni és teljes erővel és sikerrel követni. A mai ifjúságban megfoglyatkozott a tartalmas, szép élet olyannyira, hogy alig található benne érdeklődés, lelkesedés, legfeljebb a kényelem, jólét, pénz, szórakozás, tánc, színház, film köli le minden érdeklődését. Honnét mindez? Nincsenek az ifjúságnak magaslatos ideáljai egyrészt. Másrészt maga az ideál, az eszmény nem elég, az ideált az akaratnak meg kell ragadnia, maga elé állítania és megvalósítására törekednie. Sokak számára a messzeségből biztatónan integtek a magaslatos eszménykép, azonban elérésének, az erény és tiszta lelkek napsugara országába való jutásnak nagy akadálya van. És ez az életnek, a szenvedélyeknek árja. Ezen mindenkinek kivétel nélkül át kell jutnia. Nincs más út, amely a magasba vinne.

Mily borzalmas, mily szörnyű azonban a kép, amely élénk táru. Ezren és ezren, minden memből és korból való emberek, különösen azonban az ifjúság köréből mérhetetlenül sokan küszködnek a habokban és a vad vizek magukkal sodorják őket. Némelyek bánatosan és kétségbeesve tekintenek a part felé, de máris lemondtak mindenről. Szinte felhagynak minden küzdelemmel, hogy az örvényből kiszabaduljanak. Ezek már elveszték!

Mások harcolnak még, erőlködnek, mindent elkövetnek, hogy a víz színén tartásuk magukat, kapkodnak egy-egy ott úszó mentődeszka után, egy-egy bokor után. Nincs azonban bennük energia, nincs kitartás; minden erősebb hullám újból magával sodorja őket. Megmenekülnek-e ezek? Igen kétséges, talán! Nem egy azonban elmondhatja közülük Brentano Kelemennel: ezer más sájkával az enyém is elüllyedt.

Végül vannak olyanok is, akik minden erejük felhasználásával az ár ellen úsznak, energiával és kitartással küzdenek a habok ellen, minden felületre nyújtott mentőkötélet megragadnak és nem nyugodnak mindaddig, míg boldogan partra nem érnek.

A három osztály valamelyikébe mindenki beletartozik. Talán azok között vagy, akik nem akarnak elmerülni a szenvedélyek árában, azonban minden erőeszítést kerülnek, semmiféle eszközt meg nem ragadnak. Ez esetben elvesztél, elvesztél saját hibádból. — Vagy azok között vagy,

akik az egyik vagy másik eszközt felhasználják ugyan, de nem a legjobbat és legszükségesebbet, vagy ezt ugyan, de nem teljes határozottsággal és kitartással, vagy ha a küzdelem — hibád nélkül — heves lesz és sokáig tart, hiányzik a bátorság és kitartás, amely egyedül arathat diadalt. Egyszóval hiányzik a teljesen határozott akarat, amely minden áron le akarja győzni az ellenséget és amely ezért kész minden áldozatot meghozni és minden, még a legnehezebb eszközt is megragadni. És mégis az szükséges, ha a küzdelemben, a legnehezebb küzdelemben győztes akarsz maradni. E küzdelem győzelmes megvívásában, a hősiés élet-küzdelemben ragyogó példaképeink az Egyház szentjei.

Természetiéleti életszemléletre, nemes életfel fogásra, magasztos eszmékre, eszményi szép életre, tisztaságra, szüzességre szüksége van a nemzetnek, az Egyháznak és a társadalomnak egyaránt, ez a Boldog Margit jubileum hangos és végső követelése. Ha ezt megértik az ifjúság vezetői és nevelői, megérti maga az ifjúság, meg van mentve a nemzet, a magyar katolikus Egyház és a társadalmi erkölcs. Ahol nem becsülik, nem csodálják, nem tisztelik a természetfölötti értékeket, a tiszta életet, a szüzességet, ott nem becsülik az állapotbeli tisztaságot; ahol nem becsülik az állapotbeli tisztaságot, ott nincs gyermekéldás, ahol pedig hiányzik a gyermek, ott szükségképpen kihál a nemzet.

Az Egyház, mint a lelkek birodalma, szintén a szüzesség erejéből táplálkozik. Ahol a szüzesség uralkodik, ott a lélek uralkodik. Ott a lélek örök és nagy ügyeit szolgálják, ott ezen ügyek elintézésére mindig elég és mindig megfelelő munkás, hivatás jelentkezik.

És megérzi a társadalom is a szűzi lelkek hiányát. Ahol a szüzességnek nincsen értéke, ott kacérokodik a bűn és nyilvánosan jár, ott a bűn szedi áldozatait, bontja a házasságot, rongja a közszellemet és népesíti a kórházakat. Ahol a test után járnak és a lélek cselekedeteit öldöklök, ott a test cselekedetei: a kapzsóság, élvezethajhászat, társadalmi harcok uralkodnak, ott züllés és erkölcsi nyomor tanyázik, ott minden szív, családi szentély és állam fel van dultva.

Azt szokták mondani — és nem ok nélkül — a nemzet egyetlen reménye az ifjúsága. De nem egészen így van! Nem akármilyen ifjúság! Hiszem, hogy reménye a Boldog Margit szellemében járó ifjúsága. Az az ifjúság, amely tud áldozatot hozni lelkének szép fejlődéséért, amely tud lelkével is törődni ebben a riasztóan anyagias világban, amely tud eszményekért lelkesedni, ma, amikor csak a pénz imponál, amely nemcsak folyton beszél, nagyokat szónokol, mellét döngötte hazaliaszkodik, hanem amely tiszta életével, kilógástalan jellemével, Krisztust szerető lelkével akarja megmutatni, hogy végrehajtja a legnagyobb tettet és ez a krisztusi eszmék szerint kialakított harmónikus élet. E magasztos cél szolgálatában áll Boldog Margit jubileuma. Az ő tevékeny, áldozatos lelkülete szálljon a magyar ifjúságra, hogy a jelen szorongatások ellenére, a világtörténelem legnagyobb háborújának izgalmai ellenére is bizhassunk a magyar nemzet második évezredében.

Széchenyi emlékének.

Háború van, új és újszerű. Hadszintérré vált a levegő is, és támadási felületté a front mögötti terület is. Csak a nap és a hold világítja meg a hátsó részeket, különben elsőtétül minden a légi támadások elől. Mégis kigyultak itt-ott picike tüzek: az emlékezés apró mécei.

Egy sokat szenvedett és jobb jövőjéért most is vérét hullató nép idézi a sorsdöntő órákban legnagyobb fiának emlékét, mert tudja és érzi, hogy zúghat felette az élet bármínő forgataga, öröhlheti a kíméletlen idő bármínő irgalmatlan áradata, azok fiának eszmei hagyatéka mindig kiapadhatatlan forrása marad azoknak az erőknek, amelyek átsegítenek a megpróbáltatásokon. A 150 évvel ezelőtt született *Széchenyit* nem a baráti hizelgés, nem az utókor irányított elismerése, hanem az élő ellenfél nemes megbecsülése nevezte *Legnagyobb Magyar*-nak. És méltán. Történelmünk nagy számmal ismer hős vitézeket, széles látókörű államférfiakat, mely bölcsességű tudósokat, nagyhatású nevelőket, gyakorlati gazdaságpolitikusokat, *Széchenyiben* azonban együttesen megvoltak az ember és hazai ama kiváló tulajdonságai, amelyek egyenként is maradó emléket biztosítottak másoknak. *Széchenyi* volt az első, aki a Szent István által kijelölt úton haladva meghatározta európai hivatásunkat, ő mutatta meg legvilágosabban, milyenek vagyunk és milyeneknek kellene lennünk, ő döbentett rá először azokra a sorskérdésekre, amelyek megoldása nélkül elsőpört volna bennünket a történelem vihára, ő indította el a magyarságot a szellemi művelődés, a gazdasági és ipari fejlődés útján. Nincsen a magyar életnek olyan vonatkozása, amelyre érdeklődése, irányítása, útmutatása ki ne terjedt volna. Történelmünk első ezredévének alkonyára született, hogy a második ezredre jelölje ki újját népének.

Ennek a második ezredének alapjait kell most leraknunk és ennek felismerésével olyan felelősség nehezedik a mai magyarságra, mint amilyen talán még egyetlen nemzedékre sem. Boldogan látjuk tehát, hogy a legalkalmasabb időben nyújt ehhez útmutatást, biztatást és erőt a halhatatlan *Széchenyi* el nem múlt emléke. Eppen ezért áhíthatos lélekkel röjuk le a kegyelet és hála köteles adóját azzal, hogy minél tökéletesebben igyekszünk áthasonulni egyenként azzá, akiben ő látta a jövő magyarját és összeségünkben azzá, amivé hazáját formálni akarta. Büszkén vállaljuk hivatásunkat, amely Istentől adott, de nem feledjük, hogy ezt is ő határozta meg időtálló tanításával: „A magyarnak, hogy valami legyen Európában, egyedül magyarnak kell lennie; ez dicső és nemes öröksége.”

IV.

Az iskola multja.

Az intézetet 1927-ben a Sz. Orsolya-rend alapította, mely Kassáról 1915-ben telepedett át Dombóvárra. 1927. elején a „Kansz”, továbbá testületek és egyesek mind sürgetőbben kérték a Rend főnöknőjét a tanítónőképző-intézet megnyitására. A Rend megtette a szükséges lépéseket az egyházmegyei főhatóságnál és a m. kir. vkm.-nál, melynek eredményeképpen 1927. év szeptemberében 29.432/1927. sz. engedély alapján megnyílt az intézet. Az I. évfolyam ideiglenesen a Rend nőpariskolájának épületében nyert elhelyezést. De megindult az építkezés, hogy az intézet mielőbb saját épületébe kerülhessen, ami 1928. november havában meg is történt, részben a herceg Esterházy-féle hitbizomány, részben a Rendház tulajdonát képező 4.925 négyszögöl területen emelt kétemeletes épületben. Az épület központi fűtéssel és saját vízvezetékekkel van ellátva.

Nevezetesebb mozzanatok az intézet történetében: 1930—31-ben nyílt meg a gyak. isk. I—IV. osztálya. 1930 nyarán kerti uszodát létesítettünk. 1931—32-ben megnyílt a gyak. isk. V—VI. osztálya. 1932-ben volt az első képesítő-vizsgálat. 1932-ben 32x55 területű játszóteret létesítettünk. 1935-ben új kápolna, rajzterem, internátusi hálóterem és társalgószoba épült. Ez évben ünnepelte a Sz. Orsolya-rend alapításának 400 éves évfordulóját. — 1935—36-ban került az intézet a székesfehérvári tankerületi kir. főigazgatóság hatáskörébe. A katolikus autonóm iskolahálózat fokozatos kiépítése során a Hercegprimás Ur Ó Eminenciája 5264/1940 sz. rendelete alapján az 1940—41. iskolai évtől intézetünk a Katolikus Iskolai Főhatóság (K. I. F.) hatáskörébe tartozik. A Katolikus Iskolai Főhatóság a hatásköri iskolákat három kerületbe osztotta, s a nevelő és oktató munka irányítására, a közoktatásügyi igazgatás vezetésére a *Katolikus Tanügyi Főigazgatóságot* (K. T. F.) létesítette. Intézetünk a dunántúli kerülethez tartozik.

1938—39-től az 1938. XIII. tc. életbeléptetésével a tanítónőképző-intézet helyett fokozatosan a leányliceum épült ki.

Intézetünk eddigi egyházmegyei főtanfelügyelői: Komócsy István 1927—1936; dr. Jakab Béla 1936—1940.

Intézetünk eddigi főigazgatói: Wagner János 1927—28; Sarudy Ottó 1929—31; Balázs Béla 1931—35; dr. Balassa Brunó 1935—39; dr. Koch Nándor 1939—40-től.

Intézetünk eddigi igazgatói: M. Cielezsky Agnéta 1927—1937; M. Répássy Emesztin 1937-től.

V.

A tanév története.

Az iskolai év lefolyása.

A Biboros Hercegprimás 3346/1941. sz. rendelettel életbeléptette a katolikus liceumok Rendtartás-át.

A V. K. M. 55.600/1941. sz. rendelete alapján az 1941/42. és az 1942/43. isk. évben az I—III. osztály mint liceum, a IV. és az V. osztály mint tanítónőképző-intézet működik.

Az alakuló értekezletet szept. 5-én tartottuk. 6-án volt a javító- és különbözeti vizsgálat s a pótleírás. 8-án Veni Sancte, utána a tanév ünnepélyes megnyitása és tisztelgés a nemzeti zászló előtt. A tanítást 9-én kezdtük meg. — A Rendtartásban foglalt és engedélyezett szüneteken kívül szénhiány miatt február 9-től 14-ig szünetelt a tanítás.

Május 17-én zártkörű tornaünnepélyt tartottunk; 24—27-én munkakiállítást rendeztünk. Kézimunkából és rajzból a tanmenetszerűen elkészített anyagot, a földrajzból, természetrajzból, vegytanból és fizikából a gyakorlati munkák és gyűjtemények eredményét mutattuk be. Az évvégi összefoglalásokat és vizsgálatokat az V. osztályban május 18—19., az I—IV. osztályban június 15—20. napjain tartottuk. A képesítő vizsgálat írásbeli része május 27., 28., és 29-én, a szóbeli része pedig június 23—25-én folyt le. A tanévet június 25-én ünnepélyes Te Deum-mal és bizonyítványosztással zártuk be.

Változások a tanári testületben.

Kovács Rózsa és *Tarr Piroska* kartszakait a Nm. V. K. M. a zombori áll. tanítónőképző-intézethez osztotta be. Ezért váltak meg 3 évi működés után intézetünkől. Mindketlen lelkes, ügybuzgó, az intézet érdekeit szolgáló tagjai voltak a testületnek. Ösztönien kívánjuk, hogy öröhlükön a végvárák hagyományos magyarságával buzgólkodjanak a délvideki új magyar tanítónemzedék nevelésén. — Új tagjai a testületnek: *Marczell György*, *Sr. Németh Benedikta*, *Sirokmán Margit* és *Tamás Gyula*.

Hivatalos látogatás.

Március 23—24-én *Árpássy Gyula* tanulmányi felügyelő végezte pedagógiai szakfelügyeleti látogatását. — Április 9-én tett látogatást *dr. Koch Nándor* tanker. kir. főigazgató. — Április 27., 28., 29-én *Magyar Béla* pp. kamarás, püspöki biztos látogatta meg a hittan órákat és elnökölt a hittan-vizsgálatokon.

Tanári értekezletek.

A Rendtartásban előírt tanári értekezleteket megtartottuk. Ezeket az alábbi előadások hangzottak el: A krisztusi keresztény gondolkodás elmélyítése világnézeti kérdésekben; A tanár feladata a nevelés és oktatás terén az új Rendtartás 74. és 76. §-a alapján. A gyakorlati életre való nevelés szempontjai; A gyakorlati életre való nevelés a tantárgyak keretében; Az oktató-filmelek módszeres felhasználása.

Nevelő és oktató munka.

Valláserkölsi nevelés.

Célja volt a mai világnézeti küzdelmekben a jelen és jövő életre nevelés, melyben nem jelszó a kereszténység és a hit, hanem életformáló erő, amely a későbbi időben is irányt szab cselekedeteiknek. A hitből élő ember természetesen találja Isten parancsainak teljesítését, a szenvedélyek elleni köteles küzdelmet, az Egyház törvényeinek a megtartását. Meggyőződésé éreztük bennük, hogy bátor, tettekre szorgosak legyenek, hogy szüke Krisztus földi országának, az Egyháznak. Akkor is ki kell tartanunk az Egyház mellett, ha áldozatot kíván, ha gunyolnak is érte. Az apostolok és ezek és ezek vérével pecsételték meg Krisztushoz való hűségüket, s ha fölünk ezt nem is, de azt megkívánja, hogy gondolkozásunkkal, cselekedeteinkkel és egész magatartásunkkal megvalljuk az emberek előtt. Ráveztük őket annak belátására, hogy az az erős, aki nem szegődik rabszolgájává a kornak, hanem erős akaratral, minden csábítás ellenére kitart az örök eszmény: Krisztus mellett.

Növendékeink vallás-erkölsi életét mélyítette az életközelséggel telített hetenkinti exhortáció; a ft. P. Molnár Béla S. J. vezetése mellett végzett lelkigyakorlat, aki lelkünk elé állította az örök igazságokat, s a gyakorlati kam. élet összetevőit; az önkéntes szentmise hallgatása; a gyakorló, de nem kötelező szentáldozás és szentségátogatások.

Alkalmat, segítséget nyújtottunk ahhoz is, hogy növendékeink sajátos lelkiproblémáikat egyénenként megoldhassák. — Különös gondot fordítottunk a jellemképzésre, a helyes önértékelés és önbizalomra nevelésre, mert ma szükséges, hogy minden egyén érezze értékét, s képességéhez mérten és jellemesen oldja meg feladatát.

Nemzeti nevelés.

„A magyarnak, hogy valami legyen Európában, egyedül magyarnak kell lennie” — mondja a Legnagyobb Magyar. A magyarrá nevelés, a nemzetnevelés a mai történelmi időkben elengedhetetlen sorskérdés. Az ifjúság lelki előkészítése a jövőre szükséges. Ezért nemzeti nevelésünk középpontjában állt a hazafias életszemlélet, a lajserzetet és a hivatástudat elmélyítése; nemzeti önismeretre, magyar önérték-tudatra, nemzeti kultúránk és a népművészet, néphagyomány megismerésére és megbecsülésére való törekvés. — Prohászka szerint a magyar évszázadokon át tudott a hazájáért meghalni, „de nem tudott úgy, ahogy kellett volna — élni”. A mai magyar élet első gyakorlati követelménye a szolgálat- és áldozatkészség, a hétköznapi kötelességek hősies teljesítése a nemzet javára. Ebben a szellemben neveltük tanulóinkat. — A jövő szempontjából nagy gondot fordítottunk a szentistváni álameszmé szellemében történő nevelésre is. Mindkét irányát szem előtt tartottuk: egységes szellemű, összetartó, a magyar állam függetlenségéért dolgozó új magyarság nevelését, s rávevését arra, hogy majd elősegítsék a közéletben a keresztény gondolat érvényesülését.

Növendékeink lelkébe véstük, hogy az okos és józan nacionalizmus helyes és szükséges, nekünk, magyaroknak is szükségünk van rá. Baj csak ott rejtőzik, hogy Krisztustól már rég elsodródott elemek pogány felfogással, világnézettel akarják pótolni a magyarok kereszténységét. Ezzel szemben nemzeti szentjeink és nemzeti nagyjaink: Sz. István, Sz. László, akinek 900., Boldog Margit, akinek 700. születési évfordulóját ünnepeltük

ez évben — Széchenyi állottak példaként növendékeink elé, akiknek hazalásága szépen megért a kereszténységgel, sőt a magyar nemzet történelmének legszebb lapjain tündöklők a nevük. Ne higgyenek tehát a kereszténytelen világnézet profétáinak, akik éket akarnak verni a nacionalizmus és a kereszténység közé.

A tantárgyak nevelőértékén kívül minden alkalmasságot felhasználunk célunk elérésére. A IV—V. éves növendékek jelen voltak az Országépítő-tanfolyam előadásain. — A nevelés kiváltotta az áldozatos, tevékeny hazaszeretletet: 18 IV—V. éves tanítónövendék jelentkezett Nemzeti Munkaszolgálat-ra; bekapcsolódtunk az erdélyi szörvány magyárokat segítő mozgalomba.

Szociális nevelés.

Minden közösség békéje, ereje vagy gyengesége azon fordul meg, milyen egymás iránt az emberek, hogyan fogják fel a saját helyzetüket abban a közösségben, amelyben élnek, miképpen bíznak másokkal, teljesítik-e kötelességeiket embertársaikkal szemben. — Az iskola az a kis közösség, ahol érvényesülnie kell azoknak a társadalmi erényeknek, melyek a nagy közösség szilárd alapját adják. Ezért törekedtünk növendékeink lelkében fejleszteni a felelősségérzet, összetartás, egymás megértése, segítése, embertársaikkal való báni tudás, lemondás, kötelesség-értet, hivatástudat, tekintélytisztelőt erényeit. Megismertettük növendékeinkkel a fontosabb szociális elveket; fejlettségükhöz és tanulmányukhoz mérten rámutattunk a szociális bajok okára. A pápai körlevelek alapján rámutattunk arra, hogy az Egyház minden jogos emberi érdek védelmezője, s hogy a szociális kérdés megoldását nemcsak szűrgéti, hanem az útját is megmutatja. — A szociális nevelés célját szolgálta a szociális intézmények, a Kalász, a Dolgozó Nők Egyesületének, a Népfőiskolának az ismertetése. — Tevékenységünk területe volt: a család az áldozatkészség és a szeretet útján; az iskola az együttérzés, az egymáson való anyagi, szellemi és erkölcsi segítséssel és a jó példa adásával; a társadalom, a különböző társadalmi osztályokhoz tartozó embertestvérek megbecsülése, munkájuk értékelése útján s áldozatos felebaráti szeretettel. — Minden növendék között érmeigolt, nyakravalót a katonák részére; a helyben lakók felajánlották szolgálatukat a Bajtársi Szolgálat javára; időről-időre látogattak és segítettek tizenegy sokgyermekes családot.

Esztétikai nevelés.

Az értelem kiművelése és az akarat edzése mellett nagy gondot fordítottunk a nemes érzület fejlesztésére is. Az érzelmi világ gazdagításának egyik fontos tényezője az esztétikai nevelés. A szoktatás, oktatás, művelésére nevelés voltak az eszközök, melyeket nevelőmunkánkban felhasználunk. — Szoktatással neveltünk arra, hogy rend, tisztaság, csín jellemezze a növendék megjelenését és minden munkáját. — Oktatással a szépnek formai és tartalmi jegyeire hívtuk fel a növendékek figyelmét minden tárgy keretében, de mégis legjobban szolgálták ezt a célt a rajz-órák, amikor a célirányos és alapos szemléletlen keresztül szín- és formameglátásuk gazdagodott; a kézimunka-órák, amikor ragyogó néphimzések másolása és a belőlük való tervezés izsüket csiszolta; az ének- és zeneórák, melyeken a tanult egyházi és világi énekek lélekemelő, kedélynemesítő hatást gyakoroltak a növendékekre. — A műalkotások ismertetésével nemcsak művészet-történelmet tanultak a növendékek, hanem a művészelvűletheik megismerésével művelészetre nevelődtek. Az iskolai

kirándulások, színelőadások, ünnepélyek, kiállítások rendezése, melyben a növendékek tevékeny részt vettek, az izlésfejlesztés mellett a szépen való gyönyörködésre is alkalmat szolgáltak. Célunk, hogy növendékeinknek életszükségletüké válják az esztétikai élvezet, s az őket környező világban keressék és megtalálják az eszményit, az örök szépet.

Testi nevelés és egészségügy.

A *testnevelési* órák megtartása a Tanterv és Utasítás szellemében történt. Az intézetnek 10x20 parafaparkettás tornaterme, nyári uszodája és kerti játszótere van. A mellette levő szabadterei tanulóhelyeken pedig tanítási órák is folynak. Télen korcsolyáznak a növendékek. Az iskolai év által tánckurzust tartottunk, melyen mind a bennlakó, mind a bejáró növendékek részt vehettek. — Megismertettük és megszerettettük a népi játékokat, táncokat, hogy tovább adva, a jövő nemzedékben ezzel is erősítsék a nemzeti érzést.

Az *egészségi állapot* jónak mondható. Fertőző és tömeges megbetegedés nem fordult elő. Huzamosabb ideig mulasztott két növendék vakbelsőoperáció, egy súlyos influenza miatt. Két tanuló maradt ki általános gyengeség miatt. Egyeseknél előfordult a gyakrabbi 1—2 napos mulasztás, ez ellen felvilágosítással és szigorral küzdöttünk.

Az *iskolaorvosi* teendőket az internátus orvosa látja el. Szeptemberben és a második félév elején megvizsgálta az összes tanulókat, a vizsgálat eredményét törzslapba vezettük. Több ízben adott orvosi tanácsot, némelyeket különleges vizsgálatra utalt: 2 esetben szem, 1 esetben tüdő és 1 esetben szervi szívbántalom miatt. Megtartotta a szokásos szemvizsgálatot. Hetenkint fogadja a növendékeket, ha orvosi vizsgálatra vagy tanácsra van szükségük.

A szokatait és az alkalmyszerűséget is felhasználta a test egészségének óvására, ügyesítésére és az egészséges életmódra való ránevelésre.

A *légoltalmi nevelés* elméleti és gyakorlati irányban folyt a test- és egészségért, a kémia és a testnevelési órák keretében. Elméleti megalapozottság után gyakorolták a védekezés és segélynyújtás különböző módjait. A riadógyakorlatok alkalmul szolgálták a lélekjelölést megőrzésére, az önuralomra, öngyógyításra való nevelésre.

Természetvédelemre nevelés.

A természetrajzi, gazdaságtani órákon és az ezekkel kapcsolatos kirándulásokon igyekeztünk a természetvédelemre nevelést megvalósítani és a tanulók lelkébe a természet szeretetét ültetni. Növendékeink a növény- és állatvilágot helyes és emberséges növénygyűjtést gyakorolták. Az intézet kertjében levő fákat gondozták. Madarak és Fák napját az V. éves növendékek rendezték, a gyakorlóiskolásokkal. A kertben elhelyezett négy fészek-odú és két madáretető segítségével gondozták a téli hónapokban a madarakat. Iskolán kívüli növény- és állatvédelmi tevékenységükről beszámoltak.

A szülői ház és az iskola.

Nevelőmunkánk sikere érdekében igyekeztünk a szülői házat minél közelebb hozni az iskolához. A gyermek érdekében történő együttműködés szolgálatában állottak a fogadóórák, a szülői értekezletek, s a szülői házban tett látogatások. Fogadóórákat az igazgató naponként, a testület tagjai hetenként tartottak. Szükség esetén fogadóórán kívül is szívesen láttuk a szülőket. — A testület tagjai évenként kétszer-háromszor meglátogatták a növendékeket, főleg azokat, akik szállásadóknak laktak. —

Tapasztalataink szerint mind a fogadóórák, mind a látogatások bizalmasabbá teszik a viszonyt a szülők és nevelők között, és azonosabbá a család és az iskola nevelői eljárását. Az általános érdekű nevelési kérdéseket szülői értekezleteken beszéltük meg. Az ifjúsági lelkigyakorlattal párhuzamosan a Páter esténként a szülőknek is tartott előadást.

Értelmi nevelés.

A tanítás a Tanterv és Utasítás — és a jóváhagyott tanmenetek szerint folyt. — 3 bemutató órát tartottunk. Célja volt az általános módszeres elvek alkalmazása mellett valamely részleges elkülönítés elérésének megfigyelése. Így: lélektan: a lélektani tények megnyilvánulása és hatása a család, a társadalom és a nemzet életében; nevelés: az érzelem és az akarat pedagógiája keretében önmagára és mások megismerésére eszméltetése; magyar irodalom: annak tudatosítása, hogy a korszellem miként hat a kor íróira. A munkáltató órák két irányban folytak: az elméleti tárgyakkal kapcsolatban szellemi önmunkásság az értelmi erők fejlesztésére; a gyakorlati tárgyakkal keretében a cselekvő munka a megértés megkönnyítésére, a találékonyság, ügyesítés, az életben való alkalmazásra való ránevelés céljából. — Egyes növendék közvetlen, intenzívebb érdeklődését valamely irányban, szaktanári irányítással, szombat délutánonként elégíthette ki. Meg is tették a gyermektanulmány és a biológia területén. — Az igazgató s a testület tagjai kölcsönösen hospitáltak egymás óráin. Célja, hogy munkánkat jobbitsuk, a tanulókat jobban megismerjük, és hogy az osztályozás egyöntetűbb legyen.

A magyar nyelv

védelme érdekében a testület tagjai egyöntetűen jártak el. A leckék számonkérésekor és azon kívül is minden alkalmat felhasználtunk a helyes, magyaros beszédre. Küzdöttünk az idegen szavak, a magyartalan szövegek, a helytelen mondat szerkezetek ellen. Javítottuk a hangsúlyt, a kiejtést és a hangkapcsolási hibákat. A magyar nyelv tanára nyelvőröket jelölt ki, akik két-két hétig figyelték környezetük beszédét, s a nyelvhelyesség és a magyaros beszéd elleni eseteket jeljegyezték. A két hét letelte után jegyzeteiket bemutatták a tanárnak és közösen megbeszéltek az előfordult eseteket.

Filmoktatás.

Az intézet bele van kapcsolódva a V. K. M. filmoktatásba. Az oktatófilmekkel a szaktanárok részint a megértést segítik elő, részint az összefoglalókat alkalmazzák. — A második nevelési tárgyu értekezleten az oktatófilmek minél értékesebb felhasználásának módját beszélte meg a testület, s a következő szempontokat állapította meg, mint amelyek eredményesebbé tehetik a filmoktatást: 1. technikai-, 2. lélektani-, 3. didaktikai-, 4. pedagógiai szempont. — A megtekintett filmek tárgyköre és száma: hittan 7, földrajz 40, természetrajz 17, vegytan 13, fizika 10, egészségért, művészet történet 2, testnevelés 2.

Gyakorlati kiképzés.

A gyakorlati kiképzés a Tanterv és Utasításnak megfelelően történt: Hospitálás. A leányliceum II. oszt. tanulói közösen hospitáltak a magyar isk. I—IV. o. tagozatában. A III. osztályosok néhány irányított csoportos hospitálás után egyenként félnapos látogatást tettek a gyakorló iskolában, a gyermek lelki életének megfigyelésére. — A IV. éves tanítónőjelöltek nevelés-, tanítás- és módszertani, az V. évesek a didaktikai és

módszeres megfigyelések mellett környezettanulmányt és adminisztrációs munkát végeztek. Tapasztalataikat a pedagógiai órán megbeszéltük.

Próbatanítás. A tanítási gyakorlat a gyakorló iskola I—IV., V—VI. és a helybeli róm. kat. és áll. elemi iskola VII—VIII. osztályában folyt. — A próbatanítást mintatanítás és annak elemezése előzte meg. Az előkészítő órákra a növendékek egyénenként vagy 3—4-es csoportokban készített vázlatokkal jöttek. Az órán megbeszélés tárgyává tettük ezeket a vázlatokat, s a tanítandó módszeres egységek sajátosságaira különösen utaltunk. A bírálati órákon — nem bíráltunk, hanem megbeszélésnek neveztük — ismét utaltunk a tárgy sajátos módszerére és az Utasítás kívánalmaira. Az V. éves növendékek átlag 7—8-szor tanítottak. A gyakorlati kiképzés teljesebbé tételére a IV—V. évesek jelen voltak az esperes-kerületi tanítógyűlésen és a pedagógiai szemináriumon. Betegség esetén helyettesítették népiskolánk tanítóit.

Pedagógiai gyakorlatok. A gyermektanulmány kettős célkitűzését, a gyermek lelkivilágának megismerését és az önálló pedagógiai munkásságba való bevezetést a következőképpen oldottuk meg. Első félévben a gyermekpszichológia irodalmának tüzetes megismerésével és gyakorlati vizsgálatokkal foglalkoztunk. Az általános szempontok ismeretése után minden növendék más-más témakörbe mélyült bele, felkutatva az erre vonatkozó irodalmat s kiegészítve saját megfigyeléseivel és kísérleteivel. Így 20 ismertető és összegző dolgozat került bemutatásra. — A második félévben a szépirodalmi művek gyermekalakjait vizsgáltuk pszichológiai szempontból. Ebből 22 dolgozat készült.

Iskolán kívüli népművelés.

A tanév folyamán 15 népművelési előadást tartottunk: nyolcat Dombóváron, hatot Pula községben. Az előadásokat részben a testület tagjai, részben az V. éves növendékek tartották. Az előadások tárgya: 2 nevelési, 2 néprajzi, 2 szociológiai, 2 történelmi, 2 földrajzi, 1 testnevelési, 3 magyar dalok, 1 népi játék. — Az iskolán kívüli népművelési tevékenységet elméleti megalapozás előzte meg és megbeszélés követte. Így készítjük elő a növendékeket megismerni a magyar nép lelkét és megszeretni a vele való foglalkozást, hogy hivatásudatál, jó felkészültséggel és lelkes odaadással álljanak majd be az iskolán kívüli nemzetnevelő munkába.

Az V. éves növendékek Tüske-puszán mesedélután tartottak és Mikulás-estet rendeztek. — Megismertettük velük a falusi leánykörök szervezésének a módját és vezetőinek a feladatát.

Írásbeli dolgozatok.

A magyar nyelvből és irodalomból I. osztály. 1. II. Lajos tetemeinek feltalálása a Csele patáknál. Képleírás. (Iskolai.) 2. Legkedvesebb városom. (Házi.) 3. Üzleti levél. (Iskolai.) 4. Ankerschmidt Erzsike. Jellemzés. (Házi.) 5. Honvédek előre! Élmény (film) alapján. (Iskolai.) 6. Aki Istenben bíz, nem csalihozik. Elbeszélés. (Iskolai.) 7. Legyünk készen. Elmélkedés. (Iskolai.)

II. osztály. 1. »Nincs veszte bármi sors alatt, Ki el nem csüggedett«. (Iskolai.) 2. Honvédeink hősiessége. (Házi.) 3. Petőfi S. »Magyar vagyok«. (Iskolai.) 4. Arany János egyénisége. (Házi.) 5. A szép mely fajával találkozom? Elmélkedés. (Iskolai.) 6. Szabodon választott tétel. Elbeszélés. (Házi.)

III. osztály. 1. Levél barátinóhoz. Élmény leírása. (Iskolai.) 2. Korfésztés a »Pogányokban«. (Házi.) 3. Mikos levelei. Értekezés. (Iskolai.) 4. Mire tanítanak a márciusi ifjak? Elmélkedés. (Házi.) 5. Kedves tavasz, jöjj, várunk! Elmélkedés. (Iskolai.) 6. Abafi Olivér. Jellemrajz. (Házi.)

IV. osztály. 1. »Csak a gyenge szereti önmagát, az erős egész nemzeteket hordoz szívében«. Elmélkedés. (Házi.) 2. »Lenn az Alföld tengersík vidékén, ott vagyok hon, ott

az én világom«. Értekezés. (Iskolai.) 3. Mire tanít minket március 15-e? (Házi.) 4. Párhuzam Széchenyi és Kossuth között. Jellemrajz. (Iskolai.) 5. Árpádházi Boldog Margit alakja az Isten rajaiban. Jellemrajz. (Házi.)

V. osztály. 1. Mit jelent nekünk a legnagyobb magyar? Elmélkedés. (Házi.) 2. Mivel takarékoskodjunk különösen a mai nehéz időben. (Iskolai.) 3. Párhuzam Jósika, Eötvös és Kemény között. (Házi.) 4. Népies elemek Petőfinél és Aranyánál. Értekezés. (Iskolai.) 5. Milyen nemes gondolatokkal gazdagította lelkem az ember tragédiája? Elmélkedés. (Iskolai.) 6. Miben követhetem Árpádházi Boldog Margitot? Elmélkedés. (Házi.)

A német nyelvből I. osztály. Die erste Lyzealklasse. Beschreibung. 2. Mein Körper. Fragen und Antworten. 3. Das Jahr. Beschreibung. 4. Ein Nachmittag bei meiner Freundin. Beschreibung eines Besuches.

II. osztály. 1. Die Familie Volkmann. Aufsatz. 2. Das Donauweibchen. Fragen und Antworten. Der süsse Brei. Inhalt in Vergangenheit. 4. Das weise Hirtenbiblein. Übersetzung.

III. osztály. 1. Deutschland. Beschreibung. 2. Bildnis der Mutter. Inhalt. 3. Andreas Hofer. Übersetzung. 4. Wie bin ich Mädchen von der rechte Sorte? Selbständiger Aufsatz. IV. osztály. 1. Der Opfertod. Inhalt. 2. Die Mildtätigkeit Edithas. Übersetzung. 3. Das Abendmahl. Aufsatz.

V. osztály. Der Böttcher... Inhalt in Vergangenheit. 2. Meine liebste Erinnerung aus der Kindheit. Aufsatz. 3. Schillers Wilhelm Tell. Übersetzung. 4. Meine Lebensgeschichte. Aufsatz. 5. Münchs Lebensgeschichte. Inhalt. 6. Die Bürgschaft. Übersetzung.

Mennyiség tanból egy-egy befjezett egység után írtak dolgozatot a Tantervben megállapított számban.

Gyakorlatok.

Földrajzi gyakorlatok. I. osztályban: Tájékozódás a földön iránytű, napóra, zsebróka segítségével. Ábrázolás térképen, a különböző vetületek, térképolvasás. Szelek, csapadékok, víz munkája, a légnyomás, időjárás és éghajlat megfigyelése. Alaprajzok és földrajzi képnyújtemény készítése.

II. osztályban: térkép-vázlatok készítése. Hazánk gazdasági és emberföldrajzi viszonyainak a megfigyelése, különös tekintettel az újabb változásokra.

Természetrajzi gyakorlatok. I. osztályban: Növényhatározás, a növény részeinek mikroszkópius vizsgálata és rajzolása. Mag-, rügy-, kéreg- és levélgyógyomány készítése. Szemléltető faliképek készítése: moha növény és levél keresztmetszete, gombák, fenyők, a gyümölcsnevelés, a víz levezetése a növényeknél, a növények betegségei, a magvak elterjedése. Növénygyűjtés.

II. osztályban. Ázálékállatok vizsgálata, rovarstrészek, szövetek és vér mikroszkópius vizsgálata. Nyul, galamb, cseréghaj boncolása. Formális készítmény: különböző halakból (napkárász, kárász, törpeharcsa, compó, ponty, sügér, fehérkeszeg, kékvesz, süllő, orsóhal) sertésvese, borjúvese, borjútüdő és borjúszív, csuszap és kerti csiga és giliszta. Akvárium készítése és gondozása. Tollgyűjtemény készítése. Szemléltető faliképek készítése, nyul belső szervei, a szarvasmarha fejvéza, kolibrák, halak, keresztcsók, denevér, lepkek. Rovargyűjtemény.

Gazdasági gyakorlatok. Tavasz és őszi munkálatok az intézet virágos- és konyhakertjében. Takarítás, gyümölcseltevés, vasalás, csomagolóanyagok stb., a háztartási ismeretek elmélyítésének szolgálata. A szobanövények és melegházi növények gondozása, meleg-, langyos- és hidegágyak készítése. A búza feldolgozásának megtekintése a malomban. A tej feldolgozásának megtekintése a vajgyárban.

Kémiai gyakorlatok. A III. osztályban: Kémiai és fizikai változások megfigyelése. A víz forrás- és olvadáspontjának megfigyelése. Kristályosítás. Oldatok készítése. Víz desztilláció és szűrés. Kéndioxid fejlesztése. A szénvas hatástan vizsgálata. A foszfor tulajdonságainak megfigyelése. Széndioxid fejlesztés. Ásványok fizikai tulajdonságainak meghatározása. Szerves vegyületek összetételének kimutatása. A szénnek száraz leparlása. A gázgyártás melléktermékeinek kimutatása. Szénhidratok mikr. vizsgálata. Keményítő és fehérje kivonása burgonyából, lisztből. Erjedés és ecetsavdesztés megfigyelése, festék-kivonás és ruhatésztés. A kazein kimutatása tejben. Illó olajok nyérése.

Fizikai gyakorlatok. A növendékek készséget nyertek a népiszkola természettan kísérletanyagában. Végeztek önálló kísérleteket, méréseket, számításokat, népiszkola kísérleteket. A népiszkola szemléltetéshez és kísérletéhez előállított eszközök: emelő, vízszintező háromszög, lejtő, centrifugál-gép, rugós mérleg, Foucault inga, nedvességmérő, Heron-labda, fonátelefon, mikrofon, napilló, fényvisszaverő, sötétkamra, kaleidoszkóp, lencseállvány, gödörgép, iránytű, galvanoszóp, elektroszkóp. Készítettek 2 db. vitorlázó repülőgép-modellt és 2 db. motoros repülőgép-modellt.

V.

Iskolai hatóságok, a tanári testület és munkaköre.

Az intézet fenntartója a *dombóvári Sz. Orsolya-rend*; jogi képviselője *M. Cielieszky Agnéta* főnöknő. Az iskola a Katolikus Iskolai Főhatóság igazgatása és felügyelete alatt áll, melynek elnöke *dr. Serédi Jusztinián* bíboros hercegprímás, esztergomi érsek. A Katolikus Tanügyi Főigazgatóság elnök-főigazgatója *dr. Kürti Menyhért*. A katolikus iskolák dunántúli kerületének főigazgatója *Milakovszky László*.

Az állami felügyeletet *dr. Hóman Bálint* m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter gyakorolja. A székesfehérvári tankerület kir. főigazgatója *dr. bodrogi Koch Nándor* tanügyi főtanácsos, szakelőadó *dr. Szegi Ödön*.

Sorszám	A tanár neve, alkalmazásának minősége, képzése	Szolgálati éveinek sz.		Mely osztályokban, mely tárgyakat és heti hány órában tanít?					Heti óraszám	Osztályfőnök	Egyéb szolgálati beosztása		
		összesen	emelt az. iskolánál	Tantárgy									
				I.	II.	III.	IV.	V.					
1.	M. Répássy Ernesztin igazgató tanítóképző-intézetekre filozófia, pedagógia	22	15	nevelés- és tanítástan	—	—	—	4	—	3	17	—	Az internátus vezetője
2.	Blank Erzsébet óradó tanár középsk. és itóképző-int. mennyiségtan, fizika	4	3	mennyiségtan	2	2	2	—	—	2	8	—	Áll. polg. isk. tanár
3.	Fűrész József hittanár középskolákra hittudomány	16	11	vallástan	2	2	2	2	3	3	16	—	Hitszónok, a Mária Kongregáció prézese
4.	M. Geszti Angela rendes tanár tanítóképző-intézetekre rajz, kézimunka	5	5	rajz	2	2	2	2	2	2	15	II. oszt.	A rajzszerkesztő óra
5.	M. Horváth Ottília rendes tanár tanítóképző-intézetekre filozófia, pedagógia	16	14	fest- és lélektan isk. szerveztan pedagógiai gyak.	—	3	3	—	—	1	17	V. oszt.	A tanári és ifjúsági könyvtár óra
6.	Jereb Magdolna óradó tanár zeneiskolákra	2	2	ének zene karének	1	1	2	1	1	1	15	—	—

Sorszám	A tanár neve, alkalmazásának minősége, képzése	Szolgálati éveinek sz.		Mely osztályokban, mely tárgyakat és heti hány órában tanít?					Heti óraszám	Osztályfőnök	Egyéb szolgálati beosztása					
		összesen	emelt az. iskolánál	Tantárgy	o s z t á l y											
					I.	II.	III.	IV.				V.				
7.	Sr. Király Gabriella óradó tanár tanítóképző-intézetekre kézimunka	7	7	kézimunka	—	2	2	—	—	—	4	—	R. k. nőiparisk. r. tanár			
8.	Marcell György óradó tanár középsk.-ra rajz	19	12	fizika	—	—	—	—	5	—	5	—	Kir. kat. gimn. rendes tanár			
9.	Sr. Németh Benedikta óradó tanár polg. iskolára magyar, történelem	1	1	magyar ny. történelem	3	—	—	—	—	—	6	I. oszt.	R. k. polg. isk. rendes tanár			
10.	Sirokmán Margit helyettes tanár középsk. földrajz, természetrajz	1	1	földrajz természetrajz vegny. háztartástan közgazdaságt. egészségtan mindennapi kérdések	3	2	—	—	—	—	3	3	3	24	III. oszt.	Szertartór
11.	Tamács Gyula óradó tanár középsk. mennyiség. fizika	5	1	mennyiségtan	—	2	2	—	—	—	4	—	Kir. kat. gimn. rendes tanár			
12.	Dr. Tárkányi Ernőné Bánfalvy Júlia rendes tanár tanítóképző-intézetekre magyar, német	12	12	magyar nyelv német ny. mennyiségtan történelem	—	3	3	2	2	—	3	3	2	24	IV. oszt.	Tanári értekezleti jegyző
13.	Dr. Tóth Aurél óradó tanár középsk. történelem, földr.	5	3	történelem alkotmánytan	—	2	2	—	—	—	2	—	6	—	Kir. kat. gimn. rendes tanár	
14.	Sr. Barta Annutiata rendes tanítónő elemi isk.	4	3	vezette a gyakorló iskola V—VI. osztályát	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	—
15.	M. Hitter Aloysia gyak. isk. rendes tanítónő elemi isk. tanítónő	39	12	vezette a gyak. isk. I—IV. osztályát és résztvevett a IV—V. éves jelöltek gyakorlati kiképzésében	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	—

Másvallású növendékeink hitoktatói: Cséry Lajos ág. h. ev. hitoktató lelkész, Eöri Szabó Dezső ref. hitoktató lelkész, Dr. Friedmann Hillél izr. főrabbi.

A tanári testület iskolán kívüli munkássága.

M. Répássy Ernesztin: igazgató, a székesfehérvári tankerület Tanügyi Tanácsának, a Tanítónőképző-int. Tanárok Orsz. Egyesületének választmányi, a Dombóvári Népművelési Tanács választmányi tagja. Az Ország-építő Tanfolyamon egy — és három népművelési előadást tartott. — Kéthetes betegápolói tanfolyamon vett részt.

Blank Erzsébet: a Tanítónőképző-int. Tanárok Orsz. Egyesületének a tagja, két népművelési előadást tartott.

Fűrész József: a Dombóvári Róm. Kat. Legényegylet, a Dombóvári Róm. Kat. Olvasókör, a Dombóvári Nemzeti Társaskör, a Magyar Férfiak Szentkorona Szövetsége, a Pécsi Cisztercita Diákszövetség, a Hitoktatók és Hittanárok Egyesületének tagja. Ifjúsági hitszónok, iskolai ünnepélyen beszédet mondott, naponkint — a diákmisék alatt — gyóntatott, szükség esetén a plébániának segített a pasztorációs munkában.

M. Gesztí Angela: sorozatos illusztrációt készített Gausz: Énekeljen szíved is c. munkához, az Élet és Irodalom Rt. missziós-plakátját tervezte, a Korda Rt. részére öt fajta missziós-szentképet és 2 db. levelező-lapot tervezett sokszorosításra.

M. Horváth Otília: az Országos Magyar Iparművészeti Társaság tagja, a Dombóvári Népművelési Tanács választmányi tagja, az intézetben elhelyezett meteorológiai állomás vezetője, az Országépítő Tanfolyamon egy- és két népművelési előadást tartott. Kéthetes betegápolói tanfolyamon vett részt.

Jereb Magdolna: kultur-esteken zeneszámokkal szerepelt, három népművelési előadást tartott.

Sz. Király Gabriella: kéthetes betegápolói tanfolyamon vett részt.

Sirokmán Margit: három népművelési előadást tartott.

Dr. Tárkányi Ernőné Bánfalvy Júlia: az Országépítő Tanfolyamon két- és egy népművelési előadást tartott.

VII.

Kirándulások, ünnepélyek, megemlékezések.

Tanulmányi kirándulások.

A tanév folyamán öt egynapos kirándulást rendeztünk, helyben pedig több egy-kétórás tanulmányi sétát tettünk. A többnapos tanulmányút a f. tanévben az utazási korlátozások miatt elmaradt.

Pécsen a IV—V. osztály volt okt. 4-én. A délelőtt folyamán 3 tanítási órán hospitáltak a községi elemi iskola VII—VIII. osztályában és a kisegítő-osztályban. Megnézték a székesegyházat és az öskeresztény sírhelyet, amely sok tudóst és művészt vonz a városba. Délután a Zsolnay-gyár múzeumában és raktárhelyiségeiben megismerték a világhírű majolika készítésének fejlődését, gyönyörködtek a világ leghíresebb porcellángyártmányainak gyűjteményében. Megnézték a török korból származó belvárosi templomot, melynek elfalazott mórstílus jellegzetességei most kerültek napvilágra. Megtekintették a pálosok új templomát. A nap hátralevő részét az őszi színekben pompázó Mecsekben töltötték.

Szigetváron ugyanezen a napon volt a II. III. osztály. A történelem legendás hőseinek a vára már a XIII. században keletkezett. A nagy magyar hősnék, Zrínyi Miklósnak és oroszánbátorságú csapatának emlékére még ma is kivilágítják szept. 6-án az „Oroszlánemlék”-et. A várkapun át jutunk a belső vár területére, melynek közepén álló épületében a minaret és egy terem őrzik a török idők emlékét. Az egykori erődítményben levő múzeumban láthatók török eredetű kőedények, ágyúgolyók, régi fegyverek. A várlalról szép kilátás nyílik az egész környékre s a közeli Turbék búcsújáráhelyre, ahova még most is eljárnak a törökök, mert itt őrzik a nagy Szulejmán testének egy részét. A vár elfoglalásának és a visszaszerezés ütközeteinek képét a plébánia templom freskói őrzik, melyek Dorfmeister alkotásai. — Igen tanulságos volt számunkra a bőr-, a cipő- és a kelmelesztő-gyár megtekintése is.

Sikonda gyógyfürdőhelyet és természet szépségeiben bővelkedő vidékét ismerték meg az I. osztály tanulói okt. 4-én, és mecseki növényeket gyűjtöttek.

Kaposvárra június 10-én tett kirándulást a III. osztály. Pedagógiai ismereteik gyarapítására meglátogatták a süketnéma-intézetet és az erdei iskolát. — Megnézték a vármegyei múzeum gazdag, értékes őskori és néprajzi gyűjteményét. Növendégeink érdeklődését különösen a változatos, színpompás nő kézimunkák, a somogyi pásztorok remek faragásai és a somogyi gyermekek maga készítette játékaik vonták magukra. Végül a múzeum Rippl-Rónai képeinek megtekintésével tanulmányozhatták az expreszszionista művészetet is. — Majd megtekintették a város nevezetes épületeit.

Székesfehérvárra június 27-én a végzett V. éves növendékek tettek kirándulást. A történelmi levegőjű városban megnézték a Szent István bazilika romjait a királyi sírokkal, a Szent István mauzoleumot. A szeminarium-templomban Maulpertsch freskói és híres feszületét, a cisztercita-

templomot, a székesegyházat s a nevezetes épületeket. Elzarándokoltunk a Prohászka-templomba a nagy püspök síremlékéhez és a sóstói temetőbe Kaszap István sírjához.

Több 1—3 órás tanulmányi sétát tett az I—II. oszt. a földrajz és természetrajz körébe vágó ismeretszerzés céljából. Megismerték és gyűjtötték a Sziget-erdő és a Kapos-vidék növényzetét, rovarait. A III—IV. oszt. háztartási és gazdasági ismeretei bővítésére meglátogatta a Moldoványi-féle műbütörgyárat, a Vargha-féle gőzmalmot, a vaj-konzerv- és ecetgyárat, a Spengler-féle kályha-készítő üzemet. Az V. oszt. *gyermek-tanulmányi* ismeretei elmélyítése céljából meglátogatta a helybeli Montessori-ovodát és az egészségházat; alkotmánytani ismeretei gyarapítására pedig a telekkönyvi hivatalban és a járásbírószágon tett látogatást. — A meglátogatott helyeken mindenütt szíves, szakszerű magyarázattal kísérték a bemutatottakat, amelyért hálás köszönetet mondunk.

Iskolai ünnepélyek.

A leányok nevelésében az érzelme világnak gazdagítása és elmélyítése egyenlőrangú feladat az értelem kiművelésével, s az akarat edzésével. Az érzelme nevelésének egyik tényezője az iskolai ünnepségek, melyek szervesen bekapcsolódtak a harmonikus nevelésbe, amennyiben fejlesztői a vallásos, hazafias és esztétikai értelemnek. — A következő iskolai ünnepségeket rendeztük:

Október 6-án nemzeti gyászünnepély:

1. Himnusz.
2. Vályi-Nagy: Az aradi tizenhárom. Szavallta Esküdt I. gyak. isk. tan.
3. Ünnepi beszédet mondott Réthy Irén, tanár.
4. Halmos: Szabadságért. Énekelt a kar.
5. Palágyi: Az aradi vértanúk. Szavallta Kiss K.
6. Gárdonyi: Szabadság-kánon, Énekelt a kar.
7. Móra: Október 6-án. Szavallta Takács M.
8. Hiszekegy.

Március 1-én katolikus kultúrdelután:

1. Halmos: Szent Ferenc napimnusza. Énekelt a kar.
2. Szentes Károly előadása.
3. Szepessy-Kontor: Magyarok Nagyszonya c. daljáték.

Március 15-én nemzeti ünnepély:

1. Hiszekegy.
2. Petőfi: Nemzeti dal. Szavallta Czeluska K.
3. Ünnepi beszédet mondott Horváth Júlia.
4. Petőfi-Egressy: Talpra magyar. Énekelt a II. oszt.
5. Liszt: IX. rapszódia. Zongorán előadta Barth E.
6. Szerveczky-Parsche: A magyar katona. Melodráma. Szavallta Szárnyas K., zongorán kísérte Jereb Magda, zenetanárnő.
7. Beethoven: Légy híve rendületlenül. Énekelt a kar.
8. Himnusz.

Május 3-án Boldog Margit ünnepély:

1. Bárdos: Istené az áldás. Énekelt a kar.
2. Ünnepi beszédet mondott Fűrész József, hittanár.
3. Goriczky: A Margit-sziget kolostor szentje. A korhű díszleteket és ruhákat M. Geszti Angela rajztanár tervezte és a növendékekkel kivitelezte.

Május 7-én tornaünnepély:

1. Felvonulás. Himnusz.
2. Énekes utánzó-gyakorlatok. Bemutatták a gyak. isk. tanulói.
3. Magyaros szabadgyakorlatok. Bemutatta az I—IV. oszt.
4. Kötelgyakorlat. Bemutatta a II. oszt.
5. Ritmikus tánc. Bemutatta a III—IV. oszt.
6. Padgyakorlat. Bemutatta az I. oszt.
7. Nemzeti négyes. Bemutatta a III—IV. oszt.
8. Hiszekegy. Elvonulás.

Megemlékezések.

Szeptember 9-én megemlékeztünk harcoló hős katonáinkról. Okt. 18-án a finn-ugor testvériségről, 30-án a takarékoskodásról és a magyar ipar pártolásáról. Nov. 16-án önképzőkori diszgyűlés keretében a Legnagyobb Magyar-ról. Dec. 11-én a limanovai ütközetről. Május 3-án Boldog Margitról; 10-én délelőtt XII. Pius pápa Öszentségéről, 25 éves püspöki jubileuma alkalmából; délután a gyakorló-iskolásokkal a szülői szeretetről és hálaról; 13-án a természetvédelemről, a gyak. iskolásokkal; 22-én gr. Zichy Gyula elhunyt kalocsai érsekről, intézetünk jóakaró pártfogójáról; 31-én az első és második világháborúban elesett hősről. Június 3-án önképzőkori gyűlés keretében emlékeztünk meg Kőrösi Csoma Sándorról halála 100., Comenius Amos Jánosról születésének 350. és Szent László királyról születésének 900. s szenttéavatásának 750. évfordulója alkalmából; 4-én a trianoni gyásznapról.

VIII.

Könyvtárak, szertárak gyarapodása.

Könyvtárak.

Tanári könyvtár. A tanári könyvtár gyarapodása 95 mű, 104 kötetben. Ezek közül vétel 70 db, ajándék 34 db. Az ajándékozók nevei közül a nm. VKM Urat emeljük ki, aki 10 db értékes testnevelési könyvvel és 78 db folyóirattal gyarapította a tanári könyvtárt. Az összes gyarapodás megoszlása: 19 db hitbuzgalmi, 12 db pedagógiai, 11 db irodalom és nyelvészeti, 21 db szépirodalmi, 11 db történelmi, 8 db földrajzi, 7 db természettudományi, 4 db művészeti és 10 db testnevelési könyv. Összes értéke 472 — P.

Ifjúsági könyvtár. Az ifjúsági könyvtár állománya 1222 db, ebből új beszerzés 218 db, 205'90 P értékben.

Szertárak:

17 db formalinos készítmény, 5 db szemléltető falikép, 1 db sárközi tulipános láda és edényes „téma”, 1 db himzett baranyai ing és mellény, 6 db cifraszöttes, 4 db népi kerámia. Összesen 209 — P értékben.

Butorzat:

1 db fizikai szekrény, 2 db szemléltető fali-szekrény, fogas-sor. Összesen 660 — P értékben.

IX.

Az ifjúsági egyesületek működése.

Mária-kongregáció.

Prézes: Fűrész József, prefekta: Németh Magdolna, asszisztens: Szirmai Mária, Hárságyi Gabriella, titkár: Horváth Rézsa, jelöltoktató: Takács Magdolna, pénztáros: Péter Irma; könyvtáros: Pintér Pirokska.

Kongregációnk egész évi működését a Kongreganista Diákvezető munkaterve irányította. Havonként egy közös és egy szakosztályi gyűlést tartottunk. Célnk volt az öntökéletesedés munkálása és apostolkodás Krisztus országának kiépítéséért. — Tudatosítottuk, hogy a kitüntetett kongreganista név kötelez, ezért jelszavunk volt, hogy: a kongreganista a többi lányoknál egy hanggal halkabb, egy fokkal finomabb, minden megnyilatkozásában; a kongreganista tartalmatlan társaságnak nem tagja, kötelességeit mindig teljesíti, tekintélytisztelő; a kongreganista testileg vagy lelkieg szenvedő emberlársa mellett nem megy el vigasztaló szó nélkül.

A kongregáció kebelében három szakosztály működött: 1. a hitbuzgalmi szakosztály, vezetője: Fatér Anna, célja: a lelkiélet mélyítése, a szentségi Jézus fokozottabb szeretetével, s apostolkodással Krisztus országéért a családban, az iskolában s a nyilvános életben. A tagok, a legkeményebb téli napokat kivéve, naponként kettessel kötelezően, de önkéntesen sokan vettek részt a szentmisén s felajánlották Szentséges Atyánkért, egyéb imákat és jócselekedeteket is végeztek erre a szándéokra. — Hogy az apostoli munkát kiszélesítsük, problémákat vetettünk fel s közösen tárgyaltuk meg. A tenniakarás megnyilvánulása volt pl. az egyik cédulán olvasható kérdés: »Hogyan apostolkodhatik a kongreganista diákány vakációban a puszán?« — A szakosztály bekapcsolódott a fiatalon elhunyt Kaszap István jezsuita novicius boldogá-avatásának példalmába is. Kaszap-estet rendezett, 225 példányt helyezett el életrajzából, 2.000 példányban terjesztette a Kaszap-lapot. 70.— P-t juttatott a boldoggá-avatás költségeinek fedezésére. — 2. A szociális szakosztály vezetője: Baá Borbála. A szakosztály az év folyamán széleskörű, áldozatos tevékenységet fejtett ki. A tehetségesebb tagoknak van egy-egy szegénysorsú népiskolás gondozottjuk; rendszeren 10 szegény népiskolás tanuló kapott a tagok szeretetéből bő tízóraít. Környezetanalumányt végeztek s tizenkét 4–8 gyermekes családot láttak el korácsonyfelzeretettadományokkal. Bekapcsolódtak a tagok az erdélyi szórvány-magyarok segítségének a mozgalmába és felajánlották munkájukat a helységünkben most szervezésben levő Bajtársi Szolgálat vezetőségének. — 3. A missziós szakosztály vezetője: Tar Irma. A szakosztály bekapcsolódott a Missziós Ifjúsági Front (MIF) szervezetébe. Minden tag munkakönyvet vezetett arról, hogy mit dolgozott és imádkozott a pogányok megtéréséért. A tagok igyekeztek terjeszteni a missziós-gondolatot újságok, könyvek útján. Tartalmas és hangulatos szakosztályi gyűléseik új tagokat vonzottak. A szakosztály a MIF három versenyén vett részt: a keresztshadjárat, a rikkanverseny- és a keresztelési akción. A csoport kitüntetett, dícsértő oklevelet és 2 db missziós könyvet kapott a versenyen elért eredményéért. — 50 db. Katolikus Misszió-t helyeznek el havonként. A kínai missziót ebben a tanévben 350.— P-vel támogatta a szakosztály.

Kongreganistához méltó életű, apostoli lelkiéletű, hű Mária-levente csak jól képzett jelöltekből válhatik. Ezért nagy gondot fordítottunk a

jelöltoktatásra, melynek munkáját külön elismerésre méltó buzgalommal látta el Takács Magdolna. — A jelöltek megfelelő előkészítés után részt vettek a közös és majd egyik, majd másik szakosztályi gyűlésen. Így kapcsolódtak bele a kongregációs életbe és munkába. Elméleti és gyakorlati úton kiképzett, — a kongregáció elit-jellegéhez illő válogatás után — 31 testvérrel gyarapodott kongregációnk. — Ft. Polgár András S. J. június 7-én végezte a taglevélvel lélekemelő szertartását és indította el új testvéreinket a kongreganista élet útjára. Ugyancsak ezen a napon töle kaptak utolsó irányítást búcsúzó testvéreink.

A Mária-kongregáció-t minden tag járatta. — A június hó végén tartandó vezető-képző kurzuson: Kiss Klára, Nyers Anna, Somlói Mária és Szabó Margit vesznek részt. — Egész évi munkánkhoz példáért és erőért égi Anyánkhoz fordultunk és „per Mariam ad Jesum.”

Prohászka-Önképzőkör.

Tisztikara: vezető tanára M. Répássy Ernesztin, elnök: Horváth Júlia, titkár: Horváth Rózsa, jegyző: Komáromy Mária, háznagy: Baá Borbála, pénztáros: Somogyi Ilona, könyvtáros: Takács Magdolna és Tar Irma, a „Mienk” szerkesztője: Németh Magdolna, a szavalókör vezetője: Szirmai Mária.

Az Önképzőkör általános célkitűzése: az iskolai tanulmányokkal kapcsolatos ismeretek gyarapítása, az önállóság, biztos, bátor fellépés elsajátítása. Ez évi különös célkitűzésünk volt: a magyar önismeretre és hivatástudatra nevelés, a magyar lelkeség fejlesztése *Széchenyi* eszmévilágának és nemzetnevelő munkájának beható tanulmányozása alapján. Magában foglalta ez a jó hazafi, a jó állampolgár, az igazi néptanító-lelkület és a szociális lélek kialakítását. — *Széchenyi* emlékének díszgyűlés keretében hódoltunk s a rendes havi gyűléseken más-más szempontból állítottuk magunk elé követendő példaként. Gyűléseink kiemelkedő pontjai voltak még: megemlékezés *Szent László* királyunkról születésének 900. és szenttéavatásának 750. évfordulója alkalmából. Kidomborítottuk azon jellemvonásait, melyekre ma minden magyarnak törekednie kell. *Körösi Csoma Sándor* halálának 100 éves fordulóján idéztük önzetlenségét, szerénységét, szívós kitaratását, tudomány- és hazaszeretét, Ismerteltük *Babits Mihály* költészetét. A mi dalaink címen a magyar dal fejlődéséről gazdag szemelvényvel nyújtott álfogó képet nyertek a tagok. *Comenius* Amos János születése 350. évfordulóján ismertettük pedagógiai elveit és magyarországi működését. Zenetörténeti gyűlésünkön Beethoven életét ismertettük, műveiből bemutatásra került a *Für Elis*, a B-dúr szonata első tétele és a *Variatio G-dúrban*. Mozart-díszgyűlésünk műsorát az *Énekkar*ról szóló beszámolóban adjuk. — A tanítói lelkiület fejlesztésére minden gyűlés keretében foglalkoztunk pedagógiai kérdéssel. — A Kör „Mienk” c. havi lapjában örökítettük meg a legjobb dolgozatokat, előadásokat, verseket és a tanulmányi kirándulások élvezetes beszámolóit.

Sportkör:

A testi nevelés és az önfegyelmzés célját szolgálta a „Kanizsai Dóra Sportkör”. Vezető tanára: Blank Erzsébet. Szakosztályai: torna, kosárlabda és túrisztika. A sportkörü foglalkozás heti óraszámja 1.

Az énekkar.

Az énekkar 94 tagból állt. Minden hónap első vasárnapján latin nagymisét énekelünk. Előadásra került: a VIII. és XIII. gregorián mise,

Bárdos: Második mise, Goller: Loretói mise, Halmos: Szent László-mise. Tavaszí mise, Haller: Missa sexta. Vasár-, ünnepnapokon és litániákon a Magyar Cantuale három- és négyszólamú énekeit, továbbá a Magyar Kórus kiadványait énekeltek; a hétköznapi diákmiséken a Sz. V. U. népénekeit az intézet összes növendékei együtt énekeltek. Újonnan tanult egyházi énekművek: Bárdos: Istené az áldás, Pannoniában nőtt, Brunner: Te Deum, Cherubini: Igy szólt az Úr, Halmos: Szent Ferenc naphimnusza, Kerényi: Jézus, világ Megváltója, O. Lassus: Adoramus, Miserere, Mozart: Ave Maria. Kánon. Szendrei: Ó, alkotó Lélek, Veni sponsa. Újonnan tanult és az iskolai ünnepélyeken előadott világi kórusművek: Beethoven: Légy hive, Gumpelzheimer: Ünnepi zene, Halmos: Magyar föld ünnepe, Kodály: Gömői népdalok, Mozart: Eliás-kánon. Részlet a Varázsfuvalából.

Mozart emlékének önképzőkör-gyűlés keretében a következő műsossal hódoltunk:

1. Mozart élete és művei. Ismertette Jereb Magdolna zenetanár.
2. „ Ave Maria, kánon. Énekelte az énekkar.
3. „ Részletek a Requiemből. Zongorán négykézre előadták: Komáromy Mária és Németh Magdolna.
4. „ Bölcsődal. Énekelte Komlósi Olga, zongorán kísérte Lenti Róza.
5. „ Kis négykezes. Előadták Harmath Sára és Kelemen Gyöngyi.
6. „ ABC. Énekelte a lic. I. oszt.
7. „ Eliás-kánon. Énekelte a kar.
8. „ Menuett. Zongorán hatkézre játszották: Göb Magdolna, Horváth Edit és Molnár Gizella.
9. „ Fonódal. Énekeltek: Szirmay Mária és Tar Irma.
10. „ Részlet a Varázsfuvalából. Énekelte a kar.
11. „ Koncert A-dur. Hegedűn játszotta Kiss Mária, zongorán kísérte Jereb Magdolna zenetanár.

Énekkarunk az iskolai ünnepélyeken kívül énekszámokat adott elő a Népműv. Biz. Széchenyi-emlékünnepe, az A. C. kultürestjén, az Urinők kongregációjának kultürestjén és a község Hősök-ünnepélyén.

Segélyek és jutalmak.

Az iskolai év folyamán 2 ingyenes és 11 kedvezményes növendék volt az internátusban. Heten részesültek egész- és hárman féltandijmentességben. Az internátusban díjtalanul étkezett az egész év folyamán egy növendék. A nyújtott segély összege 3.680— P. 50 tanuló a segélykönyvtárból kapta a tankönyveit. — A M. Kir. V. K. M. 80— P tanulmányi segélyben részesítette Németh Magdolna V. éves növendékét. — Dombóvár nagyközség előjárósága 25—25 P jutalomban részesítette Pintér Gabriella I. és Pintér Piroska III. oszt. tanulókat. — Moosz Alajos 8 db értékés könyvet ajánlott fel a növendékek jutalmazására. — A jótévkök fogadják a megsegített növendékek nevében az intézet igazgató-ságának hálás köszönetét. — Könyvjutalomban részesültek: az I. osztályból: Horváth Aranka és Vajda Katalin; a II. osztályból: Barth Etelka és Kordély Irén; a III. osztályból: Muschong Magda; a IV. osztályból: Hermer Melánia és Nyers Anna; az V. osztályból: valamennyi tanuló.

X.

A tanulók érdemsorozata.

I. OSZTÁLY.

Osztályfőnök: Sr. Németh Benedikta.

Sorszám	A tanuló neve; vallása	T a n t á r g y a k														
		Magviselet	Hittan	Magyar ny.	Történelem	Földrajz	Német	Term. ism.	Memorizációt.	Kézimunka	Rajz	Ének	Zene	Testnevelés	Al. tanulmányi eredmény	Rendszertet
5.	Abelsberg Zsuzsanna izr.	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	2	2
	Angyal Erzsébet (i)	1	1	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	2	3	2
	Apáti Cecília (i)	2	3	4	3	3	3	2	4	1	2	2	2	2	4	3
	Bakonyi Rozália	2	2	1	1	3	1	3	1	2	2	2	2	1	3	2
	Beke Margit (i)	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2
	Bors Mária	1	3	3	2	2	2	2	3	1	1	2	2	3	3	1
	Böröndi Margit	2	2	3	2	1	3	2	3	2	1	1	2	1	3	3
	Bujtás Gizella ág. ev.	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1
	Cseke Ilona	1	2	3	3	2	3	2	3	1	1	1	2	1	3	3
	Csutorás Irén	1	1	3	2	1	3	1	2	1	2	3	2	2	3	1
	Dániel Ágota izr.	2	1	3	2	3	2	2	4	3	3	1	1	3	4	3
10.	Garai Etelka	1	1	3	1	2	3	1	2	1	1	3	2	3	3	2
	Haasz Klára	1	1	2	1	2	1	3	1	1	2	2	2	2	1	
	Hipp Emma (i)	1	1	3	2	2	3	1	3	1	1	2	1	2	3	1
	Horváth Aranka (i)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Horváth Edit (i)	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1
15.	Horváth Etelka (i)	1	2	3	3	2	2	2	3	1	2	2	2	1	3	1
	Horváth Klára	1	1	3	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	3	1
	Kandi Erzsébet (i)	1	1	1	1	1	2	1	3	1	2	2	2	2	2	1
	Kaposi Ilona	2	2	3	2	1	2	1	2	2	1	2	1	2	2	3
	Katona Klára	2	2	2	2	2	1	3	1	2	1	1	1	1	1	2
	Köves Rózsa	1	2	2	2	1	2	1	3	2	2	1	1	1	2	3
20.	Lugosi Aranka	2	2	3	3	3	3	2	2	3	2	2	3	3	3	3
	Magyar Mária	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	2	1
	Molnár Mária (i)	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2	1
	Pintér Gabriella	1	1	2	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	2	1
	Radics Anna	1	1	2	2	1	1	2	1	1	1	2	2	1	1	2
	Rohrbacher Ernesztin (i)	1	1	2	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	2	2
25.	Schmieder Mária (i)	2	1	1	1	2	1	3	1	1	1	1	1	1	2	2
	Simon Katalin (i)	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	2	2	1	2	2
	Szűcs Margit	2	2	4	4	3	4	3	4	2	2	2	2	1	4	3
	Tóth Éva (i)	2	1	2	1	2	1	3	2	2	2	2	1	1	2	3
	Vajda Katalin (i)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Kimaradt: Kemény Magdolna, Paidek Magdolna.

II. OSZTÁLY.

Osztályfőnök: M. Geszti Angela.

Sorszám	A tanuló neve; vallása	Tantárgyak											Tandíj				
		Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Német	Term. ism.	Memorizálás	Test- és mozgásfejleszt. ism.	Kézimunka	Rajz		Ének	Zene	Testnevelés	Alt. tanulm. eredm.
	<i>Barth Etelka</i>	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hoffmann Anna ág. ev.	2	2	4	3	3	3	3	3	2	2	2	3	2	1	4	2
	Holnapy Jolán (i)	1	1	2	1	1	3	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Horváth Irén	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2
5.	Horváth Zsuzsanna (i)	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
	Izmay Izabella (i)	2	1	3	2	2	3	2	3	2	2	1	1	1	3	3	3
	<i>Klár Emilia</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
	Kordély Irén	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kovács Gabriella	2	2	2	2	3	2	2	4	2	1	3	3	3	3	4	2
10.	Kovács Klára (i) ág. ev.	2	3	3	3	3	3	3	4	3	2	3	3	3	2	4	3
	Kövény Izabella (i)	1	1	2	2	1	3	2	1	2	1	2	1	2	2	2	3
	Lendvay Ilona (i)	2	1	3	2	1	3	1	3	2	1	2	3	2	2	3	2
	Mauchs Klára	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Molnár Gizella (i)	1	1	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1	2	2	2	2
15.	Muzikár Márta (i)	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	1
	Nádai Mária	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nübel Ilona	1	1	2	2	1	1	1	3	2	1	2	2	2	1	2	2
	Réti Erzsébet	2	2	3	2	2	3	2	3	3	2	2	2	2	3	3	3
	Somfalvi Ilona	2	2	3	3	3	2	3	2	3	2	2	2	3	3	3	3
20.	Szeccsödi Judit (i) ref.	1	1	2	2	1	3	1	3	2	1	2	2	2	2	3	2
	Szendefi Ilona (i)	1	1	2	2	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	2
	Tóka Györgyi (i)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23.	Wirth Éva (i)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

III. OSZTÁLY.

Osztályfőnök: Sirokmán Margit.

Sorszám	A tanuló neve; vallása	Tantárgyak											Tandíj				
		Magaviselet	Hittan	Magyar ny.	Történelem	Német ny.	Vegy. ism.	Memorizálás	Élektan	Házt. ism.	Kézimunka	Rajz		Ének	Zene	Testnevelés	Alt. tanulmányi eredmény
	<i>Komlósi Olga</i>	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lenti Rozália (i)	1	1	2	2	3	2	2	2	1	2	1	1	2	1	2	2
	Lovász Klára	1	1	2	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2
	Moldoványi Magdolna	1	1	2	1	1	1	2	2	1	2	2	1	2	1	2	2
5.	<i>Muschong Magdolna</i>	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1
	Pintér Piroska (i)	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1	2	2
	Schneider Mária	2	2	3	2	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	3	3
	Sillay Magdolna (i)	2	2	1	3	3	3	2	2	3	2	2	2	2	1	3	3
10.	<i>Somlói Mária</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
	Söllei Sára	1	1	2	2	3	1	2	1	1	2	2	1	2	2	2	2
	Spengler Margit	1	1	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1	1	2	2	1
	Szakál Mária	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2
	Tóth Erzsébet ref.	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
15.	Vida Anna	2	2	3	2	3	1	3	2	1	1	1	2	2	3	3	2
	Vindics Mária	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2
	Weiner Marietta izr.	1	1	1	1	1	1	3	1	1	2	2	2	2	1	2	2

A vizsgálaton nem jelent meg: Kult Anna. — Kimaradt: Lovas Margit, Matánovits Mária.

IV. OSZTÁLY.

Osztályfőnök: Dr. Tárkányi Ernőné Bánfalvy Júlia.

Sorszám	A tanuló neve; vallása	Tantárgyak											Tandíj				
		Magaviselet	Hittan	Memorizálás	Magyar ny.	Történelem	Német ny.	Fizika	Memorizálás	Házt. ism.	Rajz	Ének		Zene	Testnevelés	Alt. tanulmányi eredmény	Rendszertet
	Binder Margit ág. ev.	1	1	1	2	3	3	2	2	2	1	2	2	2	1	2	3
	Csaba Gabriella	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2
	Csiki Ibolya ág. ev.	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	2	2
	Domokos Anna (i)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1
5.	Halmos Judit izr.	2	1	2	2	2	2	2	3	2	3	2	1	2	3	3	3
	Halmos Julianna	1	1	2	2	3	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1
	Hárságyi Gabriella (i)	1	1	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	2	1
	Herner Melanie	1	1	1	2	1	1	2	1	2	2	1	1	1	2	2	2
	Kiss Klára	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2	2
10.	Klein Eva izr.	2	1	2	2	2	2	2	3	2	1	3	3	1	1	3	2
	Kútféj Gizella	2	1	3	3	2	2	3	1	3	2	3	3	1	2	3	3
	Németh Ilona	2	1	2	2	2	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2	1
	<i>Nyers Anna</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2
	Simon Ilona	1	1	2	2	3	2	3	2	2	1	2	1	2	3	2	2
15.	Szabó Margit	2	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	2	2
	Tamás Edith	2	1	3	3	3	2	2	2	3	2	1	2	1	3	3	2

Kimaradt: Ganster Valéria.

V. OSZTÁLY.

M. Horváth Otília.

Sorszám	A tanuló neve; vallása	T a n t á r g y a k													Tandíj					
		Magaviselete	Szorgalma	Vallástán	Neveléstört.	Iskolaszervezet, Munkási és tanítási munk.	Magyar nyelv és irodalom	Német nyelv	Alkotmánytan	Mennyiségtan	Égéséségtan	Közgazdaságt.	Rajz	Ének		Zene	Kézimunka	Testnevelés	Iráskelt. íróg. t. alakja	All. tanulmányi eredmény
5.	Aprily Sarolta (i)	1	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1	3	2	3	
	Baa Borbála (i)	1	1	1	2	1	2	2	2	1	2	1	1	2	1	2	1	2	2	
	Fatér Anna (i)	1	2	1	2	2	2	3	2	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	
	Hirmann Mária (i)	1	1	1	2	2	2	3	1	2	3	1	2	2	2	2	1	1	3	
	Horváth Julianna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Horváth Rozália (i)	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
	Katona Gabriella	1	2	1	2	2	2	2	2	3	1	2	2	2	2	2	2	3	2	
	Komáromy Mária (i)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Lázár Éva	2	2	1	2	2	2	3	3	2	3	2	1	2	3	2	2	2	3	
	Lovas Erzsébet (i)	1	1	1	2	2	1	1	1	2	3	1	1	1	3	1	1	2	3	
10.	Németh Magdolna (i)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Pellérdi Mária (i)	2	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	
	Péter Irma (i)	1	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	1	2	2	2	
	Répcsevölgyi Ida ág. ev. (i)	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
	Somogyi Ilona	1	1	1	1	1	2	2	2	1	3	1	1	2	1	1	1	2	2	
	Szabó Éva (i)	1	2	1	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	
	Szárnyas Katalin ág. ev. (i)	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	2	
	Százuj Lenke (i)	1	1	1	2	2	2	3	3	1	3	1	1	1	1	1	1	2	3	
	Szépe Olga (i)	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
	20.	Szirmai Mária (i)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Takács Magdolna		1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	
Tar Irma		1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	

Tanítóképesítés.

A lefolyt iskolai évben május-június hónapokban tartottunk képesítő-vizsgálatot, Arpássy Gyula budapesti áll. tanítóképző-intézeti tanár, tanulmányi felügyelő elnöke alatt; a kormányképviselői tisztet Girtler Mária győri áll. tanítóképző-intézeti igazgató töltötte be.

A képesítő-vizsgálat írásbeli részét május hó 26—29-én tartottuk. A tételek a következők voltak:

Neveléstudományból: Hogyan neveljünk a népiskolában nemzeti jövőnk érdekében? Eredmény: jeles: 5, jó: 11, elégséges: 6.

Magyar nyelv és irodalomból: Milyen életrajzleírást tanultam költőinktől? Eredmény: jeles: 7, jó: 10, elégséges: 5.

Mennyiségtanból: 1. Négy darab régi ezüst edény finomságát akarjuk meghatározni. Súlyuk darabonként 945 g, súlyvesztésig vízben darabonként 93 g. Milyen finomságú az ötvény? (Az ezüst fajsúlya: 10,5, a réz fajsúlya: 8,8) Mennyit érnek az edények, ha az ezüst árfolyam-értéke grammonként 27 f, az ötvösmunka a belső érték 145⁰/₀-a?

2. Az építési vállalkozó a 42.500 P-be került házát veszteséggel adta el. Az eladási árat másik vállalkozásba fektette, amelyen 12⁰/₀-kal többet nyert, mint ahány ⁰/₀-ot az előzőn veszített. Így végeredményben 4641— P-t keresett. Mennyi volt a vesztesége az első eladáson és hány ⁰/₀ volt ez a veszteség?

3. Valamely egyenes csoknagulának, melynek alapja téglalap, köbtartalma 2340 dm³, alsó alapélei: a = 12 dm, b = 27 dm, a magassága 15 dm. Mekkora a felső alapélei?

4. Milyen magasan van a 36 cm átmérőjű hengerben 50 l víz? Hány cm-rel emelkedik a víz, ha abba 2 db 20 cm-es átmérőjű tömör vasgolyót teszünk? Eredmény: jeles: 3, jó: 7, elégséges: 7, elégtelen: 5.

A szóbeli vizsgálatok június 23., 24. és 25-én folytak le. Ezek alapján a képesítő vizsgálatok végeredménye a következő: oklevelet nyertek: Baa Borbála, Fatér Anna, Hirmann Mária, Horváth Julianna, Horváth Rozsa, Katona Gabriella, Komáromy Mária, Lázár Éva, Lovas Erzsébet, Németh Magdolna, Pellérdi Mária, Péter Irma, Répcsevölgyi Ida, Somogyi Ilona, Szabó Éva, Szárnyas Katalin, Százuj Lenke, Szépe Olga, Szirmai Mária, Takács Magda, Tar Irma.

Kitüntetéses: 1, jeles: 5, jó: 13, elégséges: 1, elégtelen: 1.

A képesítő-vizsgálatot tett tanulók pályaválasztása: tanítónői: 12, polg. isk. tanárképző főisk.: 1, szociális tanfolyam: 3, házi tanítónői: 1, háztartásban maradt: 2.

A gyakorló iskolai tanulók névsora.

I. OSZTÁLY.

Iglói László
Farkas Klára
Sári Imre

II. OSZTÁLY.

Balogh Lívia
Döme Ilona
Farkas Margit
Huber Márti
Zeleni Edit
Keller Katalin
Lovász Jenő
Schmidt Edit
Vidóczy János

III. OSZTÁLY.

Arnótfalvi Sára
Balogh Ibolyka
Farkas József
Frankenberger Rezső
Garadnai Ilona
Zeleni Ilona
Hegedüs Ibolyka
Juhász Mária
Kelemen Gyöngyi
Kókay Gabriella
Tolnay László

IV. OSZTÁLY.

Bödö Irén
Frankenberger Klára
Gádori Vilmos
Kaponya Mária
Kágl Thyra
Vidóczy László
Kölesi Marianna
Mauchs Évi
Marton Nóra
Nagy Terézia
Söllei Mária

V. OSZTÁLY.

Ács Mária
Barcza Anna
Farkas Gizella
Fehér Ilonka
Fodor Aranka
Harangozó Etelka
Juhász Anna
Trenka Teréz
Kálóvics Julia
Kerek Izabella
Kiss Mária
Kovács Anna
Óri Irén
Strasser Györgyi
Szekeres Rózi

VI. OSZTÁLY.

Ambrus Rózi
Bödög Irén
Esküdt Irén
Fetter Gabriella
Turbék Katalin
Kaszás Magda
Sólya Jolán
Strausz Mária
Szűcs Anna

XI.

Statiztika.

1. A tanulók száma és fontosabb adatai.

		I.	II.	III.	IV.	V.	Összesen	
		o s z t á l y						
O s z t á l y o z o t t t a n u l ó k	a)	Beiratkozott	35	23	19	17	22	116
		Osztályvizsgálatot tett	33	23	16	16	22	110
		Ezek közül ismétlő	—	—	—	—	—	—
	b) é l e t k o r a	1927-ben született	15	4	—	—	—	19
		1926-ban "	14	11	—	—	—	25
		1925-ben "	4	6	10	—	—	20
		1924-ben "	—	2	3	11	—	16
		1923-ban "	—	—	1	3	16	20
		1922-ben "	—	—	2	—	3	5
		1921-ben "	—	—	—	2	1	3
c) v a l l á s a	1920-ban "	—	—	—	—	1	1	
	1917-ben "	—	—	—	—	1	1	
c) vallása	Római katolikus	30	20	14	12	20	96	
	Református	—	1	1	—	—	2	
	Ágostai evangélikus	1	2	—	2	2	7	
	Izraelita	2	—	1	2	—	5	
d) anyanyelve, nyelvismerete	Magyar anyanyelvű	33	22	16	16	22	109	
	Német "	—	1	—	—	—	1	
	Csak magyarul beszél	31	16	12	13	18	90	
e) szülők foglalkozása szerint	Magyarul és németül beszél	2	7	4	3	3	19	
	Magyarul és franciául beszél	—	—	—	—	1	1	
	Nagybérelő	—	1	—	1	—	2	
	Középbirtokos	—	1	—	—	—	1	
	Kisbirtokos	2	1	—	—	—	3	
	Czadasági tisztviselő	1	—	1	1	1	4	
	Nagyiparos	1	—	2	—	—	3	
	Kisiparos	10	1	1	2	2	16	
	Bányászati, erdészeti tisztviselő	1	—	1	—	—	2	
	Kiskereskedő	1	1	1	2	—	5	
Kereskedelmi tisztviselő	1	—	—	—	—	1		
Közlekedési tisztviselő	2	6	2	2	4	16		
Közl. segédszemély, altiszt	2	1	2	1	3	9		
Köztisztviselő	2	3	3	1	2	11		
Pap, tanár, tanító	5	4	2	2	4	17		
Másféle értelmiségi	2	3	—	1	2	8		
Katona-, csendőrtiszt	—	—	—	1	1	2		
Katona-, csendőraltiszt	—	—	1	—	—	1		
Nyugdíjas altiszt	1	—	—	—	—	1		
Egyéb foglalkozású	3	1	—	1	3	8		

		I.	II.	III.	IV.	V.	Összesen	
		osztály						
f) szülőik lakóhelye szerint	Az iskola székhelyén lakik	10	6	7	7	7	37	
	A vármegyében „	10	6	2	3	2	23	
	Budapesten „	—	1	—	—	1	2	
	Bács-Bodrog vm.-ben „	—	1	—	—	1	2	
	Baranya „	2	3	1	1	1	8	
	Nógrád „	—	1	—	—	—	1	
	Pest „	—	1	—	—	—	1	
	Somogy „	8	4	6	4	8	30	
	Sopron „	—	—	—	—	1	1	
	Veszprém „	1	—	—	—	—	1	
	Zala „	2	—	—	1	1	4	
	g) kívül bejárók	Döbröközről ...	—	—	1	—	—	1
		Dúzsról... ..	—	1	—	—	—	1
		Gyömről	—	—	1	1	—	2
Kaposzelektől		—	1	—	—	—	1	
Képosvárról		4	1	2	2	—	9	
Kurdlól		—	1	—	—	—	1	
Sásdról... ..		—	1	1	—	—	2	
h) lakás szerint	Szüleivel lakik	10	5	7	7	6	35	
	Kosztadónál lakik	5	1	3	2	—	9	
	Internátusban „	14	12	1	4	16	49	
i) óra-mulasztása	A heti óraszámnál kevesebbet mulasztott tanulók száma ...	14	11	1	3	17	46	
	Az igazoltan mulasztott órák sz.	1527	1274	1535	1229	423	5988	
	Az igazolatlanul „ „ „	—	—	—	—	—	—	
j) általános előmenetele	Kitűnő rendű	1	3	—	—	2	6	
	Jeles „	1	2	3	1	2	9	
	Jó „	17	10	10	9	12	58	
	Elégséges „	10	4	3	6	4	27	
	Tulnyomóan elégséges	1	1	—	—	2	4	
	Elégtelen egy tárgyból	1	3	—	—	—	4	
	„ két „	1	—	—	—	—	1	
„ 3-4 „	1	—	—	—	—	1		
„ 4-nél több „	—	—	—	—	—	—		
k) kívül tárgyát tanul	Zenét (zongora)	7	9	4	3	2	25	
l) tandíj-tandíjat fizet	Tandíjmentes	—	4	1	—	2	7	
	Féltandíjat fizetett	—	1	1	1	—	3	
	Teljes „	33	18	14	15	20	100	

2. Tanulmányi eredmények.

Tantárgyak	Osztályok — A tanulók száma — Érdemjegyek													
	I. o. 33		II. o. 23		III. o. 16		IV. o. 16		V. o. 22					
	jeles	jó	jeles	jó	jeles	jó	jeles	jó	jeles	jó				
Magaviselet	22	11	—	16	7	—	13	3	—	10	6	—	20	2
Hiitan	22	9	2	18	4	1	14	2	—	16	—	—	21	1
Az ember teste és egészsége ..	—	—	—	7	12	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Az ember lelki világa	—	—	—	—	—	—	8	8	—	—	—	—	—	—
Neveléstan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	5	2	—	—
Nevelés- és tanítási gyak. ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	8	2	—	—
Neveléstörténelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	13
Iskolaszervezetten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10
Magyar nyelv és irodalom ..	8	11	12	2	8	9	5	1	7	6	3	—	4	9
Történelem és alkotmánytan ..	15	11	6	1	8	12	3	—	7	8	1	—	6	8
Földrajz	20	7	6	—	16	4	3	—	—	—	—	—	—	—
Német nyelv	6	17	9	1	9	6	8	—	8	4	4	—	3	11
Természetrizsi ismeretek ..	23	9	1	—	16	6	1	—	—	—	—	—	—	8
Vegy ismeretek	—	—	—	—	—	—	—	11	5	—	—	—	—	—
Fizika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	7	—
Mennyiségtan	4	12	14	3	8	6	7	2	1	11	4	—	3	8
Egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
Közgazdaságtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
Gazdaság- és háztartástan ..	—	—	—	—	—	—	—	—	14	2	—	—	—	9
Kézimunka	25	7	1	—	17	6	—	—	4	11	1	—	16	—
Rajz	18	14	1	—	11	10	2	—	9	7	—	—	7	9
Ének	14	16	3	—	11	6	6	—	9	7	—	—	6	7
Zene	16	16	1	—	11	9	3	—	6	10	—	—	7	6
Testnevelés	16	11	4	^{fm} 2	7	8	1	^{fm} 7	8	6	1	^{fm} 1	8	8
Rendszeretet	15	9	9	—	5	13	5	—	5	9	2	—	2	12

Szorgalom
16 5 1

3. Iskolai felszerelések értéke.

Tételek	Gyarapodás				Állomány		
	Vétel	Ajándék	Érték		Darab	Érték	
	d a r a b	P	f	P		f	
Bútorok	4	—	660	—	481	8.792	68
Házi és irodai felszerelés	—	—	—	—	33	4.095	93
Tanári könyvtár	70	34	472	—	1935	11.165	78
Ifjúsági könyvtár	218	—	205	90	1222	4.803	76
Tört. és földrajzi szertár	12	2	109	—	426	2.668	—
Fizikai szertár	—	—	—	—	112	7.218	92
Vegyvtani szertár	—	—	—	—	237	1.368	80
Természettajzi szertár	22	—	100	—	401	4.820	62
Rajzszertár	—	—	—	—	86	547	25
Tornaszertár	—	—	—	—	107	1.512	—
Zeneszertár	—	—	—	—	18	10.562	—

4. Az iskola népessége.

Tanév	I.	II.	III.	IV.	V.	Összesen	Tanítónői oklevelet nyert
	o s z t á l y						
1927—28.	42	—	—	—	—	42	—
1928—29.	44	42	—	—	—	86	—
1929—30.	39	39	43	—	—	121	—
1930—31.	32	37	43	45	—	157	—
1931—32.	39	26	36	43	46	190	46
1932—33.	33	35	25	38	42	173	42
1933—34.	32	29	33	23	38	155	38
1934—35.	35	30	27	38	24	154	24
1935—36.	40	26	27	25	36	154	36
1936—37.	28	36	24	30	24	142	24
1937—38.	28	23	32	23	29	135	29
1938—39.	29	25	24	29	24	131	24
1939—40.	29	21	23	22	29	124	29
1940—41.	28	25	19	22	20	114	20
1941—42.	33	23	16	16	22	110	—

XII.

Az iskola épületének méretei.

1.) Az udvar be nem épített része 480 m². 2.) A kerti játszótér a szabadtéri tanulóhelyekkel 968 m². 3.) Gazdasági gyakorlóterület fél-hold. 4.) Az iskolaépület földszintje 800'80 m². 5.) Az épület helyiségeinek száma és méretei: földszint: gyak. isk. I—IV. oszt. 52 m², gyak. isk. V—VI. oszt. 42'70 m², zeneterem 48'18 m², szertár 51'60 m², munkaterem 52'80 m², tornaterem 200 m², öltöző 24'74 m², ifjúsági színpad 50 m², fogadószoba 22'75 m². — I. emelet: I. oszt. 52'80 m², II. oszt. 52 m², III. oszt. 42'70 m², IV. oszt. 36'96 m², V. oszt. 42 m², rajzterem 95'19 m², tanári szoba 32'90 m², igazgatói iroda 21'77 m².

XIII.

Internátus.

Az internátus fenntartója a dombóvári Sz. Orsolya-rend, jogi képviselője M. Cielezky Agnéta rendfőnöknő. Vezetője: M. Répássy Ernesztin igazgató, tanulmányi felügyelő: M. Horváth Ottilia tanítóképző-int. tanár, nevelők: Sr. Barta Annuntiata és Sr. Fűzy Kornélia tanítónők. — A férőhelyek száma 70, mind be volt töltve. Ebből a tanítóképzőbe és leánylicumba 49 növendék járt, a többi a Rend polgári és nőpariskolájának a tanulója. A növendékek a nappali- és hálószobákban iskolafaj és kor szerint vannak elhelyezve.

A felvétel a rendfőnökhöz címezett kérvény alapján történik. — Ellátási díj az 1942—43. tanévre 800—P. mosási díj 40—P. Az internátus javára alapítványok nincsenek, ezért biztosított kedvezmény sincs. A rend főnöknője azonban, megokolt esetben — testvérek az internátusban — nyújt kedvezményt.

Az internátus nappali és hálószobái az iskolaépület második emeletén vannak elhelyezve, az ebédlőterem és a fogadószoba a földszinten. Területük helyiségek szerint: nappali terem 113'40 m², I. hálóterem 79'20 m², II. hálóterem 87'12 m², III. hálóterem 115'50 m², IV. hálóterem 28'20 m², ebédlő 116'20 m², fogadószoba 31'07 m².

XIV.

Értesítés az 1942—43. iskolai évre.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 109.906/1938. IX. sz. rendelete, a *tanulók szüneti magatartásának ellenőrzése tárgyában.*

„Az iskola nevelő munkájának folyamatos jellegéből következők, hogy tanítványait a nyári szünetidő folyamán sem veszítheti szem elől”...

„Az igazgató bizza meg a vezetése alatt álló intézet tanári testületének egy vagy több tagját, az iskola székhelyén tartózkodó tanulók magaviseletének szüneti ellenőrzésével”...

„A tanulóknak a szünetidő folyamán elkövetett súlyosabb fegyelmi vétségeit az iskolai év megkezdésekor szabályszerű fegyelmi eljárás során kell elbírálni.”

A beíratkozás június 26-án és 27-én van. Beíratáskor fizetendő mind a liceumban, mind a tanítónőképző-intézetben beíratási és egyéb díjak címén összesen 26—P. Az intézetből való kilépés esetén a beíratáskor befizetett díjat nem térítjük vissza. Tandíj egész évre 120—P. Külön zenetanulás a Rend államilag engedélyezett nyilvános zeneiskolájában lehetséges.

Javítóvizsgálat és pótbéíratás szeptember hó 5-én 8 órakor kezdődik — 8-án Veni Sancte s az új tanév ünnepélyes megnyitása. A tanítás 9-én kezdődik.

Az 1942—43. iskolai évben használatos tankönyvek jegyzéke.**Liceum. I. osztály.**

Bárdos—Kertész—Koudela: Magyar Cantule.
Dr. Schütz Antal: Katolikus hittan.
Németh—Kelemen: Magyar nyelvtan.
Németh—Somos: Magyar irodalmi olvasókönyv és stilszítka I. rész.
Akadémiai helyesírás.
Miskolczy—Mezősi: Egyetemes történelem I. rész.
Bartos—Kurucz: Történelmi Atlasz (Közép- és Újkor).
Dr. Bálint Sándor: Földrajz I.
Kogutowitz: Atlasz.
Gyepes—Horváth: Német nyelvkönyv I. rész.
Gyepes: Német nyelvtan I—IV. o.
Bitter—Puh: Német szótár I—II. rész.
Hortobágyi—Karátsonyi: Növénytan.
Kövessy: Mennysiségtan, Algebra és Mértan I. rész.
Kaposy—Kerényi: Énekes liceum. I. rész.
Kálmán—Molnár—Senn: Zongoraiskola I. r.

II. osztály.

Bárdos—Kertész—Koudela: Magyar Cantuale.
Schütz: Katolikus erkölcsstan.
Németh—Somos: Magyar irodalmi olvasókönyv. II. rész.
Akadémiai helyesírás.
Miskolczy—Mezősi: Egyetemes történelem. II. rész.
Dr. Bálint Sándor: Földrajz. II. rész.
Kogutowitz: Atlasz.
Gyepes—Horváth: Német nyelvkönyv. II. rész.
Gyepes: Német nyelvtan I—IV. o.
Bitter—Puh: Német—magyar, magyar—német szótár. I—II. rész.
Hortobágyi—Karátsonyi: Allattan.
Kövessy: Mennysiségtan, Algebra—Mértan. II. rész.
Dr. Szegezcky Dezső: Az ember teste és egészsége. II. o.
Kaposy—Kerényi: Énekes liceum. II. rész.
Kálmán—Molnár—Senn: Zongoraiskola II. r.

III. osztály.

Bárdos—Kertész—Koudela: Magyar Cantuale.
Schütz: Katolikus egyháztörténelem.
Kelemen—Németh: Nyelvtudományi alapismeretek. III—IV. o.
Kelemen—Németh: Magyar irodalmi olvasókönyv. III. o.
Mezősi: A magyar nemzet történelme III. o.
Gyepes—Horváth: Német nyelvkönyv III. o.
Gyepes: Német nyelvtan I—IV. o.
Bitter—Puh: Német—magyar, magyar—német szótár.
Mohay—Straub: Vegyi ismeretek III. o.
Horváth—Simon: Négyjegyű log. tábla.
Kövessy: Mennysiségtan. III. rész.
Somos—Zentay: Az ember lelki világa.
Csernovics: Háztartási ismeretek I. r.
Kerényi: Énekes liceum. III. rész.
Kálmán—Molnár—Senn: Zongoraiskola III. rész.

Tanítónőképző IV. osztály.

Bárdos—Kertész—Koudela: Magyar Cantuale.
Schütz: Katolikus hitvédelem.
Drozdy—Frank: Neveléstan.
Kelemen—Németh—Somos: Nyelvtudományi alapismeretek III—IV. o.
Kelemen—Németh—Somos: Magyar olvasókönyv IV. o.
Akadémiai helyesírás.
Mezősi: A magyar nemzet történelme IV. o.
Gyepes—Horváth: Német nyelvkönyv IV. o.
Gyepes: Német nyelvtan. I—IV. o.
Bitter—Puh: Német—magyar, magyar—német szótár.
Kövessy: Mennysiségtan.
Horváth—Simon: Négyjegyű log. tábla.
Budai—Öveges: Fizika IV. o.
Csernovics: Háztartási ismeretek. II. r.
Kerényi: Énekes liceum IV. o.

V. osztály.

Bárdos—Kertész—Koudela: Magyar Cantuále.
 Dr. Magdiés Ignác: Hitelemzéstán.
 Frank—Németh: Neveléstörténelem.
 Váradí József: Iskolaszervezetán.
 M. Kir. V. K. M.: Tanterv és Utmutatások.
 Németh Sándor: A magyar irodalom története és olvasókönyv.
 A magyar helyesírás szabályai. Akadémiai kiadás.
 Mezősi: Állampolgári ismeretek.
 Dr. Bálint Sándor: Földrajz. II. rész.
 Fodor: Földrajz IV. o.
 Kiss József: Mennyiségtan.
 Dr. Horn József: Közgazdaságtan.
 Sztankó Béla: Enekiskola V.
 Magyar Kórus: Orgonaszó II. rész.
 Jellenz—Brunner; Gimnasztika elméletben és gyakorlatban.

Tartalomjegyzék:

	Oldal
I. XII. Pius pápa Őszentsége jubileumára	3
II. Boldog Margit a magyar katolikus leány eszményképe	4
III. Széchenyi emlékének	9
IV. Az iskola múltja	10
V. A tanév története	11
VI. Iskolai hatóságok, a tanári testület és munkaköre	18
A tanári testület iskolánkívüli munkássága	20
VII. Kirándulások, ünnepélyek, megemlékezések	21
VIII. Könyvtárak, szertárak gyarapodása	23
IX. Az ifjúsági egyesületek működése	24
X. A tanulók:	
1. Erdemsorozata	27
2. Tanítóképesítés	31
3. A gyakorló iskola tanulóinak névsora	32
XI. Statisztika:	
1. A tanulók száma és fontosabb adatai	33
2. Tanulmányi eredmények	35
3. Iskolai felszerelések értéke	36
4. Az iskola népessége	36
XII. Az iskola épületének méretei	37
XIII. Internátus	37
XIV. Értesítés az 1942—43. iskolai évré	38
Az 1942—43. iskolai évben használatos tankönyvek jegyzéke	38

DUNÁNTÚLI KATOLIKUS KERÜLET.

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

INTERNÁTUS.

A DOMBÓVÁRI SZ. ORSOLYA-RENDI

TANÍTÓNŐKÉPZŐ-INTÉZET

ÉS LEÁNYLÍCEUM

ÉVKÖNYVE

AZ 1941—42.

ISKOLAI ÉVRŐL.

FENNÁLLÁSÁNAK

15. ÉVÉBEN.

SZERKESZTETTE:

M. RÉPÁSSY ERNESZTIN

IGAZGATÓ.